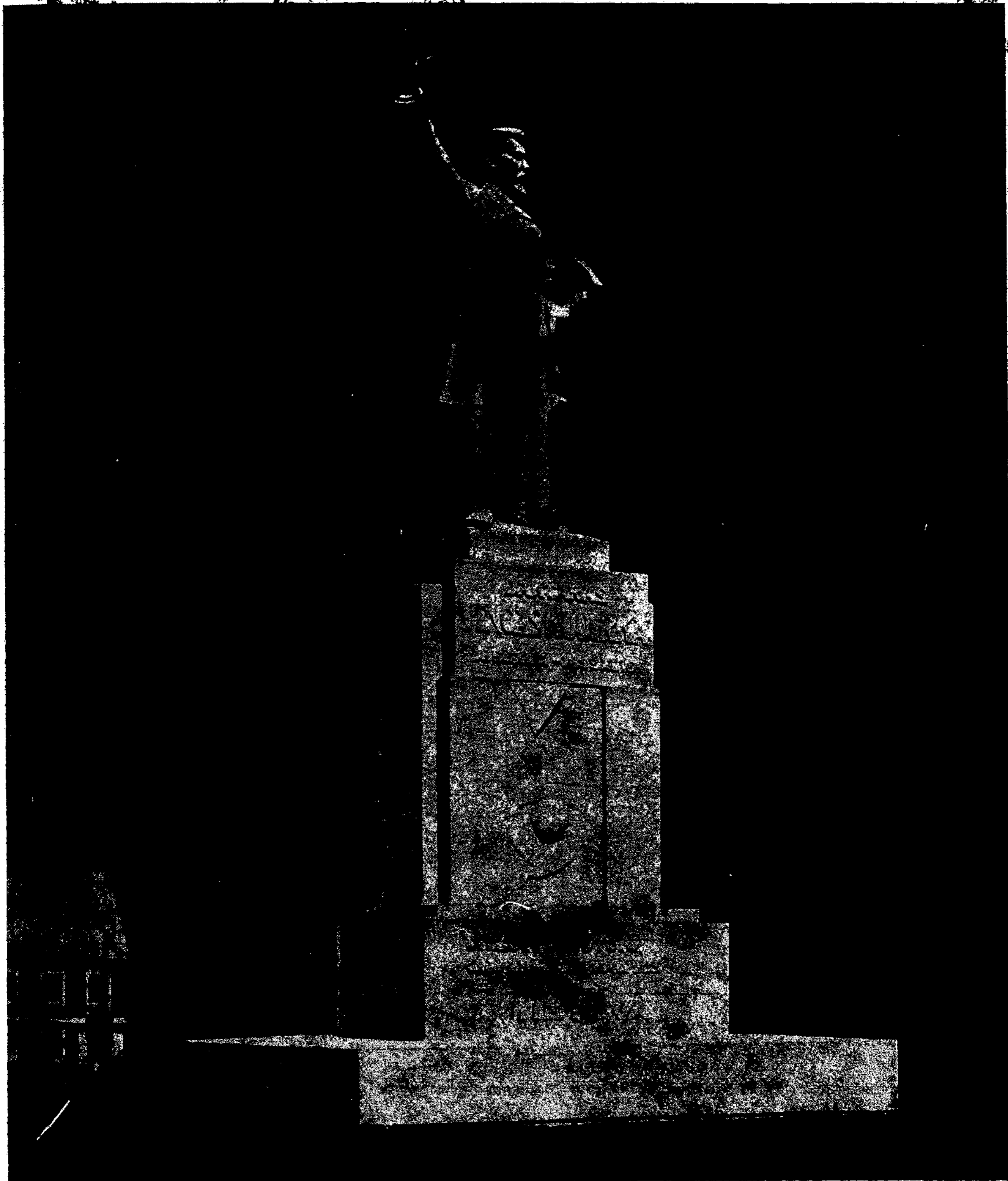

KARYS

Kaina 30 ct.

Nr. 23

DR. V. KUDIRKOS PAMINKLAS

Politikos apžvalga

PRANCŪZŲ NUSISTATYMAS NUSIGINKLAVIMO REIKALU

Fer nusiginklavimo konferencijos visuotinės komisijos posėdį, kuris buvo po konferencijos biuro posėdžio, prancūzų užsienių reikalų ministeris Barthou pasakė kalbą, kuri sukėlė sensaciją visoj Europoj. Tai buvo atviri žodžiai tiek anglams, tiek vokiečiams. Barthou labai griežtai nurodė, kad vokiečiai be poilsio rengiasi karui, nors jiems dabar ne iš prancūzų, nei iš kieno nors kito negresia joks pavojus. Be to, anglai dabar mėgina atsistoti vokiečių pusėje ir reikalauti jiems nuolaidų. Tai, anot Barthou, privertė prancūzus daryti atitinkamas išvadas ir išlaikyti savo apsiginklavimo dydį. Šioji kalba sukėlė didelę sensaciją visame pasaulyje. Spauda nurodo, kad jeigu kada nors buvo svajojama apie angų-prancūzų santarvę, tai dabar Barthou savo kalba paverė niekais šias svajones. Konferencijos pirmininkas Hendersonas nurodė spaudos atstovams, kad jeigu kas nors iš šalių (anglų ar prancūzų) nenusileis, tai konferencijos būseną bus labai sunki. Kitos Europos valstybės, kurios nori taikos Europoj, karštai pritarė. Barthou, kuris bent kartą atidengė uždangas ir aiškiai parodė Europos tikrą vaizdą. Anot jų spaudų, jei norima ligą gydyti, tai pirmučiausia reikia ją pažinti.

SOVIETŲ RUSIJOS IR AMERIKOS NUSISTATYMAS DĖL NUSIGINKLAVIMO IR TAUTŲ BENDRADARBIAVIMO

Nusiginklavimo ir tautų bendravimo reikalais Ženevoje, nusiginklavimo konferencijos komisijos posėdy, pasisakė Amerikos atstovas Norman Davis ir Sovietų Rusijos užsienių reikalų komisaras Litvinovas. Jų pasisakymai sukėlė didelį susidomėjimą, nes abi šios valstybės Tautų Sąjungoj nedalyvauja ir veda savotišką politiką. Norman Davis pareiškė, kad Amerika nori taikos ir bendravimo visame pasauly ir ji stengiasi perspėti bet kokį karą. Ta prasme pasisakė ir Litvinovas, tačiau jis dar pridūrė, kad kai kurios valstybės, ypač vokiečiai, kliudo tautų bendravimui ir nusiginklavimo idėjai, nes vokiečiai net užsimoja naujus kraštus užkariauti. Litvinovas pasiūlė, kad nusiginklavimo konferencija būtų paversta į taikos konferenciją, kurios uždavinys būtų užgniaužti karus.

BIČIULIAI JAU BYLINĖJASI

Lenkai ir vokiečiai, kurie neseniai sudarė sutartį ir dabar skelbiasi vieni kitų bičiuliais, turi bylą Tautų Sąjungoj dėl pilių likvidavimo Aukštojoj Silezijoje. Mat, lenkai ten likvidavo vokiečių kunigaikščių pilis ir vokiečiai juos apskundė Tautų Sąjungai.

AMERIKA DIDINA SAVO KARIUOMENE

Amerikoj priimtas įstatymas, kuriuo Amerikos kariuomenė padidinama nuo 130.000 vyrų iki 179.000. Atsižvelgiant į gyventojų gausumą, padidintas skaičius nedidelis, tačiau Amerikoj daugiausia dėmesio kreipiama į laivyną, kuris yra vienas iš stipriausių pasaulio, o kariuomenė naudojama daugiausia vidaus tvarkai palaikyti ir kovai su plėšikų ir gengsterių gaujomis.

ŠVEDIJOS-LIETUVOS SANTYKIAI PLEČIASI

Lietuvos konsulas Stokholme (Švedijos sostinė) šiomis dienomis buvęs Klaipėdoj pasisakė spaudos atstovams dėl Lietuvos-Švedijos ekonominių santykių. Jis nurodė, kad tiesioginio laivų susisiekimo dėka tarp Švedijos ir Klaipėdos uosto prekybos santykiai plečiasi. Aišku, čia daug tikėtis netenka, nes ir prie geriausio noro (tarp Lietuvos ir Švedijos yra labai geri santykiai) daug nuveikti šioj srity negalima, nes Švedija eksportuoja tuos pačius dalykus, kuriuos ir Lietuva eksportuoja, bet vis dėlto galima bus keistis kai kuriais produktais.

BELGIJA TAIP PAT DIDINA SAVO KARIUOMENE

Belgijos parlamentas priėmė įstatymą, kuriuo naujokų kontingentas didinamas nuo 32.000 iki 38.000. Dabar krašto apsaugos ministerija galės sudaryti dar vieną pėstininkų diviziją. Taigi, dabar Belgija turės 12 pėstininkų divizijų. Tokiai mažai valstybei, kaip Belgijai, bus gana stipri kariuomenė.

NUMATOMOS DERYBOS TARP BALTIJOS VALSTYBIŲ

Kaip žinoma, latvių ir estų vyriausybės teigiamai atsakė į Lietuvos memorandumą dėl Baltijos valstybių glaudaus bendradarbiavimo. Dabar mūsų atstovai Taline ir Rygoje patiekė latvių ir estų vyriausybėms naują memorandumą, kuriame pasiūlyta šiuo reikalu pradėti betarpiškas derybas. Derybų vieta mūsų vyriausybės numatoma Kaune. Be to, mūsų vyriausybė pasiūlė netrukus pradėti derybas.

LIETUVOS-ANGLIJOS DERYBOS ATNAUJINTOS

Lietuvos ir Anglijos prekybos derybos atnaujintos. Manoma, kad dabar jau derybos visiškai pasibaigs. Mūsų prekybos santykiai su Anglija vis labiau plečiasi. Anglijoj per kam daugiausia akmeninių anglių mūsų geležinkeliams ir manufaktūros, o parduodame Anglijai maisto produktų, ypač gyvulininkystės ūkio gaminių. Paskiausiai mūsų prekybos balansas su vokiečiais pasyvus ir todėl teks pirkti Anglijoj visą eilę fabrikų išdirbinių.

ESTIJA IR PABALTIJO SAJUNGA

Kai kurie laikraščiai praneša, kad Estijos užsienių reikalų ministeris Seljama lankėsi Lenkijoje norėdamas pasitarti su lenkų užsienių politikos vadovais dėl Baltijos valstybių bendravimo. Mat, estų-lenkų santykiai yra labai draugingi, o iš kitos pusės Lietuvos — Lenkijos santykiai nutrūkę dėl Vilniaus užgrobumo ir todėl estai nežino į kurią pusę linkti. Spaudos nuomone, estų-lenkų santykiai tokie glaudūs, kad vargiai ar jie nuo jų atsisakys dėl Baltijos sąjungos ir be to, estai reikalaus sudaryti sąjungą kartu su Lenkija arba leisti sąjungai patekti į lenkų įtaką. Lietuvos nusistatymas šiuo reikalu žinomas: nebendrauti su lenkais, kol nebus atitaisyta Vilniaus skriauda. Todėl ir sakoma, kad Baltijos sąjungai sudaryti yra daug kliūčių.

JAU PASKIRTAS SARO PLEBISCITAS

Plebiscitas Saro krašte jau paskirtas. Plebiscitas bus 1935 m. sausio 13 d. Abi šalys (Prancūzija ir Vokietija) pasižadėjo nekliudyti balsavimui ir tuo laiku laidoti ramybę. Ramybei palaikyti per balsavimą bus pasviesta neutralios Danijos policija.

Papildintas Karo mokslų žurnalas „MŪSŲ ŽINYNAS“

Prenumeratos kaina metams: aktyviosios tarnybos ir atsargos karininkams — 25 lt.; atsargos kariams studentams, kariūnams, puskarininkiams ir kareiviams — 12 lt.; civiliams tarnautojams kareivių vietose 18 lt.; civiliams — 30 lt. Užsieny dvigubai.

Redaguoja plk. ltn. Vytautas Steponaitis.
Leidžia Vyr. Št. Spaudos ir Švietimo Skyrius.

Adr.: Kaunas, „Mūsų Žinynas“.

Leidžia Vyr. Štabo Sp. ir Svt. Skyrius.

Redaktorius mjr. Balčiūnas.

SKELBIMŲ KAINA pagal susitarimą. Adresas: Kaunas, Nepriklausomybės aikštė, „Karys“. Telef.: per Vyr. Štabą 56 nr
KAINA: visiems metams 8 lt., 6 mėn. 4 lt., 3 mėn. 2 lt., 1 mėn. 1 lt. Užsieny, be Vokietijos, Latvijos ir Estijos, dvigubai

Naumiestyje pastatytas Dr. V. Kudirkai paminklas

Miesto prekyvietės aikštėje įrengtas gražus $\frac{1}{2}$ ha skveras. Tame skvere pastatytas gražus dr. Vincui Kudirkai paminklas. Pats paminklas ir jo piedestalas padirbtas iš baltojo dirbtinio marmuro yra $8\frac{1}{2}$ m aukščio. Paminklo projektą sudarė ir darbus atliko žinomas skulptorius V. Grybas. Lėšos surinktos iš Dr. V. Kudirkai paminklui statyti draugijos narių mokesčio, iš aukotojų, koncertų, spektaklių ir kitų pramogų. Be to, šiam darbui aukomis prisidėjo ir Amerikos lietuviai, paaukodami per 2000 litų.

Ant moderniškai sukomponuoto piedestalo, gražiam skvero anturaže, didingai stovi nuostabios ekspresijos klasiškas kūrinys — Kudirka, šaukiantis tautą keltis. Figūra vaizduoja Kudirką džiovininku esant, įdubusiais skruostais, apsilikusį lietuviška liemene. Kairėje rankoje laiko „Varpą“ ir ant jos apsiaustą, dešinę ranką iškėlęs palydi savo šauksmą. Visa figūra, o ypač akys, rodo milžinišką energiją.

Priešakinis piedestalo šonas papuoštas reljefu, vaizduojančiu Kudirkos vėlę, skambančia Laisvės Varpu, skambančiu „Kelkitės, kelkitės, kelkitės!..“ Užpakalinėje piedestalo dalyje yra taip pat reljefas vaizduojas Kudirką kalėjime. Rytų šone piedestale įrašyta dvi skiltys iš Kudirkos eilėraščio „Maniešiams“, o vakarų šone — Lietuvos Himnas. Prieš paminklą, skvero platformos pakraščiais papuošta didžiulėmis žydinčių gėlių vazomis. Sutvarkymui ir skvero papuošimui jautriai atsiliepė ūkininkai, miesto inteligentai ir šauliai.

Naumiestiečiai pajėgė pagerbti Dr. V. Kudirką pastatydami jo išgarsintame Naumiestyje gražų paminklą, kuris yra ir miesto gražus papuošalas.

Paminklo atidarymo iškilmės bus birželio 10 d.

Tose didžiulėse ir visai Lietuvai svarbiose iškilmėse maloniai sutiko dalyvauti Resp. Prezidentas Antanas Smetona, ministariai, karo vadovybė ir kiti aukšti Kauno svečiai. Numatoma, kad tą dieną į Naumiestį suplauks per 10.000 žmonių, nes VI-10 d. bus ne tik gražaus Dr. V. Kudirkos paminklo atidarymas, bet ir Šakių rinktinės šaulių šventė, kurioje dalyvaus apie 2000 šaulių; viso apskrities jaunalietuvių sporto šventė, savanorių kūrėjų ir Zanavykijos chorų dainų šventė. Ir, pagaliau, paminklo atidarymo proga numatoma viso miesto krikštinimas iš Šakių Naumiesčio į Kudirkos Naumiestį.

St. Povilaitis

PIONIERIŲ DAINA

Daug tiltų mes pastatėm
Ir daug dar pastatysim;
Mus brolių akys seka —
Jiems kelią pataisysim.

Nors kulų kruša byra,
Nors patrankos žvangėtų
Pionieriai ar ne vyrai,
Kad skųstų, ar drebėtų!...

Visad jauni, su daina, —
Visad prie darbo linksmi —
Ar piūklas, grąžtas eina
Ar kirviai taukši, trinksi...

O jei tik priešas bando
Pavergti brangią šalį,
Išraizgom tokias kliūtis,
Kad jis tarsi narvely!...

Ir kur tik eisim, vyksim,
Ar užtaisus taisysim,
Vis pirmus kovos lauke
Pionierius matysim!...

Alfas Ladas

Išvyko mūsų karo atstovas į SSSR

Naujai paskirtas mūsų karo atstovas į SSSR plk. Skučas gegužės 29 d. išvyko į Maskvą. Išvykstantį geležinkelių stoty palydėjo: SSSR įgaliotas ministeris Lietuvai Karskis, SSSR karo atstovas Lietuvai Tia-gunov'as, pasiuntinybės sekretorius Kofmann'as, įgulos viršininkas gen. št. plk. Pundzevičius, gyd. plk. Oželis su žmona, vyr. št. II skyriaus gen. št. plk. ltn. Gustaitis ir plk. ltn. Kirlys, Kauno komendantas plk. ltn. Saladžius, Eltos direktorius Dr. E. Turauskas, užs. reikalų ministerijos protokolo šefas Alg. Vanagas, užs. reik. ministerio asmens sekretorius De Fario e Castro ir daug kitų bendradarbių bei artimesnių žmonių.

Pionierių darbai

Pajaujo foto

Uždavinio Nr. 2 sprendimas

I. Motyvai

Būrio vado (vyr. patrulio) uždavinys:

Būrys, perkertant Pakuonio, Naujininkų kryptį, saugos kuopos poilsį ir jos žygio pradžia Naujininkų linkui.

Būrio uždavinys ginamojo pobūdžio, jis truks, kol kuopa iš poilsio pradės žygį arba, jei poilsio metu priešas pradėtų pulti, tai kol kuopa atvyks būriui į pagalbą.

Nuo kokio, būtent, priešo būrys kuopą saugos ir ją gins? Aišku, būrys kuopos nesaugos nuo priešo galimų aviacijos veiksmų, tiesa, į žemai lekiančius lėktuvus būrys galėtų paleisti ugnį iš lengv. kulkosvaidžių, bet, be abejonės, šiuo atveju lengv. kulkosvaidžiai turės kitą uždavinį. Kuopa turi pati saugotis nuo priešo aviacijos veiksmų, būrys jai padės tik tiek, kad, būdamas priešakyje, anksčiau pastebės iš p. v. krypties besiantinančius lėktuvus, kaip kuopos oro sekėjai esą prie Pakuonio, taigi anksčiau už juos galės kuopai pranešti apie gresiantį iš oro pavojų.

Taip pat kuopos negalės saugoti nuo priešo artilerijos, šaudančios iš tolimų atstumų. Bet vis dėlto būrys galės neleisti priešo artilerijai užimti artimiausių seklykų, iš kurių galėtų korektuoti artilerijos ugnį į Pakuonio miestelį.

Renkant būrio gynimuisi aukštumas, reikia žiūrėti, kad jos nebūtų per daug nutolusios nuo kuopos poilsio rajono, t. y., kad būrys, vykdydamas jam skirtą uždavinį, nebūtų izoliuotas, be paramos iš kuopos. Galimą būrio nutolimą nuo kuopos diktuoja kuopoje esantieji ginklai, ypač sunk. kulkosvaidžiai (kaip taisyklė, priešakinei žygio apsaugos užtvarei priskiriama apie būrį sunk. kulkosvaidžių; kartais net ir vyr. patruliui duodama 1—2 sunk. kulkosvaidžiai). Kuopai priskirti sunk. kulkosvaidžiai gali sėkmingai šaudyti ligi 1200—2000 m. Aukščiau paminėti šaudymo atstumai irgi nurodo, maždaug, kaip toli nuo besiilsinčios kuopos gali organizuoti būrys gynimą, kad ir priešas savo ugnies priemonėmis (lengv. kulkosvaidžių, o ypač sunk. kulkosvaidžių ugnimi) negalėtų tiesiai taikant apšaudyti besiilsinčią kuopą.

Matuodami žemėlapyje, reikiamoje saugoti kryptyje, pamatysime, kad 1200 m atstumas nuo Pakuonio bus a. 106,5 ir jos tęsinys į abi puses vieškelio. Ši aukštuma būrio uždavinio ribose labai svarbi. Ji trukdo priešui sekti Pakuonį, be to, iš šios aukštumos apšaudymo plotas prieš linkui gana didelis. Taigi, būrio vadas šioje aukštumoje ir jos tęsinyje abipus vieškelio gali išdėstyti savo turimas ugnies priemones taip, kad kuo geriau galėtų vykdyti duotąjį uždavinį. Be to, dėl šios aukštumos artumo nuo Pakuonio būrio vadui lengva palaikyti net ir akies ryšį su kuopa, kuri reikiant gali jį paremti sunk. kulk. ugnimi. Kryptis, į kurią organizuojant gynimą reikia kreipti dėmesio, nusakyta uždavinyje būriui, t. y. pagal Pakuonio, Naujininkų vieškelį.

Žinoma, kad, būriui pradendant vykdyti duotąjį uždavinį, prieš raitininkai yra nuo jo 10—12 km. atstume. Taigi, raitininkai, vykdydami žvalgybą, gali pasiekti būrio gynimosi rajoną per 1,5—2 val. Iš to seka, kad būriui, vykdant kuopos saugos uždavinį,

gali tekti su prieš raitininkais susikauti. Kaip žinoma, raitininkai, vykdydami žvalgybą, ieško gerų sekimo punktų, iš kurių galėtų kuo didesnę apylinkę apžvalgyti; kaip tik tokiu punktu Pakuonio atžvilgiu ir bus aukštuma 106,5.

Raitininkai, vykdydami žvalgybos uždavinį, kol dar nesusiduria su prieš, siunčia savo jojas pagal žymesnius vietas orientyrus (vieškelius, lauko kelius ir t. t.), bet kaip tik užtinka atsparos postus ar punktus, pasinaudodami slėniais, skardžiais ar miškeliais, stengiasi juos apeiti arba išiskverbti tarp jų. Todėl šie svarbūs vietas orientyrai, arba įvairios prieigos, kuriais raitininkai gali priartėti arba prasiskverbti, ir nustatys automatinių ginklų pagrindines šaudymo kryptis.

Būrio vadas žino, kad abipus jis turi kaimynus su panašiais uždaviniais. Taigi, jam svarbu kuo greičiau su jais sudaryti ryšį.

Būrio vadas dėl gynimosi duos skyrininkams nurodymų vietoje. Jis, prisidengdamas žygio apsaugos patruliais, kaip iki šiol, būrį atves kuo arčiau prie a. 106,5 šiaurinių šlaitų, kur ir sustabdys. Tinkamiausia vieta būtų pieva, tuojau į rytus nuo vieškelio. Ten palikęs būrį ir turėdamas netarpinę apsaugą iš žygio apsaugos patrulių, su skyrininkais išeis į a. 106,5, iš čia apsižvalgęs rekognoskuos vietovę bei atiduos skyrius įsakymus.

II. Būrio vado įsakymas būtų:

1. Priešojos šioje kryptyje (rodo ranka) yra 8—10 km nuo mūsų.

Priešakinė žygio apsaugos užtvara apsistojo 2-jų valandų didžiajam poilsui P. v. Pakuonio pakraštyje.

2. **Uždavinys.** Idant saugotų kuopos poilsį ir jos žygio pradžia, Naujininkų linkui būrys užims ir gins aukšt. 106,5 kalnagubrį nuo Naujadvario dv. miškelio p. r. pakraščio im. iki Bučkiemio im.

3. **Skyrius uždaviniai:**

a) **1 k. skyrius:** išsidėstys bevardėje aukštumėlėje su duobe (kuri 200 m į š. v. nuo a. 106,5). 1. kulk. pagrindinė šaudymo kryptis slėnis, kuris tuojau į p. nuo a. 106,8 ir Naujadvario dv. miškelio p. r. pakraštis; šalutinė šaudymo kryptis — vieškeliu, dėmesio kreipti į minėto miškelio pamiškes.

b) **2 k. skyrius:** Išsidėstys a. 106,5, 1. kulk. pagrindinė šaudymo kryptis pagal vieškelį; reikiant galėtų šaudyti a. 106,8 ir a. 101,6.

c) **3 k. skyrius:** Išsidėstys Bačkininkuose (antras vienkiemis į š. nuo dviejų ąžuolų). Lengv. kulk. pagrindinė šaudymo kryptis slėnis, tarp a. 101,6 ir a. 99,6; taip pat galėtų šaudyti vienkiemį tarp a. 108,43 ir a. 99,6 bei pagal lauko kelią, kuris tuojau į v. nuo a. 101,6.

Duotose šaudymo kryptyse k. skyriai savarankiškai paleis ugnį į pasirodžiusį priešą.

Skyriai trauksis tik man įsakius.

Būrio V. V. prie 2 k. skyrius.

Ryšį tarp skyrių palaikyti akimi ir bėgikais.

1 k. skyrius skyrininkas išsiųs du žmones ryšiui su kaimynu Naujadvario dvaro link; 3 k. skyrius skyrininkas išsiųs du žmones ryšiui su kaimynu a. 104.

Ryšio žmonių uždavinys:

Praneš kaimynams mūsų būrio uždavinį ir jo išsidėstymą.

Sužinos tų dalinių uždavinius, pas kuriuos išsiųsti. Ryšių žmonės, grįžę iš kaimyno, atvyks pas mane.

P a ž y m ė j i m a s: 1) Kitokių nurodymų (k. t. tikslus k. skyrių išdėstymas, ryšis su kuopa ir t. t.) būrio vadas duos, apeidamas skyrių išsidėstymą.

2) Dėl priešų galimumų galima būtų padaryti tokių išvadų: Priešo raitininkai yra 10—12 km atstume nuo mūsų. Būrio susidūrimas su jais, vykdant jam gynimo uždavinį, yra galimas. O priešų šarvuočių pasirodymo galima laukti kiekvienu momentu. (Kaip šarvuočiams sudaryti kliūtis, nagrinėsime kituose uždaviniuose).

Uždavinio Nr. 2 sprendimų „Kario“ redakcijai atsiuntė 15 puskarininkių.

Šiems daugiausia nusisekusių sprendimų autoriams „Kario“ redakcija dovanojo po vieną knygą: 1. 4 p. p. vyr. pusk. Antaniškiui; 2. 4 p. p. virš. Šimkevičiui; 3. 9 p. p. vyr. pusk. Matulaičiui; 4. 9 p. p. vyr. pusk. Petraičiui; 5. 9 p. p. virš. Petrauskui; 6. 9 p. p. vyr. pusk. Oleškevičiui; 7. 9 p. p. viršilai Giržadai; 8. 9 p. p. virš. Grabauskui; 9. 9 p. p. virš. Koverai; 10. 8 p. p. virš. Brazinskui ir 11. 2 ulonų pulko vachm. Rimkūnui.

Kiti visi puskarininkiai uždavinį išsprendė patenkamai.

Pažymėjimas: 1) „Kario“ redakcijos kolegija su malonumu konstatuoja, kad daugumas sprendėjų griežtai laikosi nustatytų sąlygų, bet dar ir dabar atsiranda vienas kitas sprendėjas, negalįs trumpai atsakyti į duotus klausimus, vis dar rašo ilgus sąlygose nenumatytus įsakymus, pranešimus ir t. t. Taigi, šiuos „Kario“ kolegija pakartotinai prašo nagrinėti tik tuos klausimus, kurie jos nurodomi, vengiant bet kokios fantazijos bei išsigalvojimų. 2) Vyr. patrulio išdėstymo vieta, pats jo išdėstymas bei ugnies planas visų sprendėjų atliktas gerai. Bet priešų galimumus ne visi įvertino tiksliai. Čia reikėjo atsakyti į du klausimus: koks priešas ir kada gali pasirodyti, būriui vykdant duotą uždavinį. Į paskutinį klausimą retas iš sprendėjų teatsakė.

3) 4 p. p. viršila Šimkevičius klausia: ar galima esą viso dalinio sprendimus „Kario“ redakcijai siųsti viename voke?

Atsakymas: aišku, visus vienos dalies sprendimus ne tik galima, bet ir pageidautina, kad sprendėjai „Kario“ redakcijai siųstų viename voke.

Uždavinys Nr. 3

(gerai būtų, kad šio uždavinio sprendime dalyvautų ir ryšių bat., ypač pulkų ryšių komandų puskarininkiai)

Perskaitykit Nr. 1 uždavinį („Kario“ Nr. 15) ir šio uždavinio sprendimą („Kario“ Nr. 18). Sakysim, kad prie jaun. puskarininkio Jonaičio kaut. skyriaus (žvalgybos patrulio) buvo priskirta du žmonės signalistai su optikos telegrafo aparatu (O. T. A. 130). Žvalgybos patrulio viršininkas žino, kad optikos telegrafo, iš žvalg. patrulio, priėmimo stotis yra a. 96,5

vakariniam šlaite (kuris tuojuo prie Taurakiemio p. v. pakraščio).

Reikia trumpai atsakyti į klausimus:

1. Kodėl žvalgybos patruliui buvo priskirtas optikos telegrafo aparatas.

2. Koks pasikalbėjimas įvyko tarp priėmimo stoties viršininko ir žvalg. patrulio opt. telegr. aparato virš-ko, žvalg. patruliui esant Taurakiemio p. v. pakraštyje.

3. Optikos telegrafo aparato viršininko veikimas, su žvalg. patruliu pasiekus a. 100,8; kur jis pastatys aparatą susirišimui su opt. stotimi a. 96,5.

P a ž y m ė j i m a s: sprendimai priimami ligi VI. 20.

Mokykimės statutu

Statutai — savos rūšies karių maldaknygės. Kiekvienas galėjo pastebėti, kad statutuose sutrauktas visas kariškas gyvenimas. Nėra kariško klausimo, kurio statutas neišnagrinėtų.

Kai kurie jauni kareiviai pro pirštus leidžia statutų pamokas. Ech, sako, kam tie statutai reikalingi, juk prabėgs pusantros metų ir pasakysiu sudieui kazematams! Tačiau tai didelis apsirikimas, kuris gali ne vieną jauną kareivį nuvesti į pražūtį. Vidaus tarnybos statutas, lauko tarnybos statutas, sargybų tarnybos statutas ir visi kiti statutai kariuomenėje reikalingi gerai žinoti. Juk kariuomenės gyvenimas daug kuo skiriasi nuo civilinio gyvenimo. Civiliniam gyvenime nesvarbu kaip pasielgsi vienu ar kitu atžvilgiu, o kariuomenėje jau reikia būti tikru kariu. Yra daug atsitikimų, kad karys, vien tik nežinodamas statutų nurodymų, atsidūrė kalėjime. Taip dažnai pasitaiko einant sargybą prie sandėlių, pinigų dėžių, slaptųjų dokumentų, patruliuojant ir t. t. Juk visokių nenumatytų įvykių atsiranda, kur viską reikia spręsti savo protu, vadovaujantis tiktais statutais. Čia tau ir niekas nepatars, nenurodys.

Todėl jau dabar mokykimės statutų, stenkimės suprasti jų turinį. Atminkim, kad dar prabėgs keletą savaitių ir tie statutai labai mums bus reikalingi, mums, o ne kitiems.

J. k. Mk. Valaitis

Žygiuoja į poligoną.

Grigoro foto

Poligono dienos

Ten miškuos Gaižiūnų,
 melsvoje padangėj,
 mokos kautis sūnūs
 už tėvynę brangią.
 Karštyje atakų
 trupa kietas plienas.
 Laimė kariui plaka
 poligono dienos.
 Anskti rytą kelias
 saulė iš už miško.
 Paauksuotos žaros
 dangumi nutviska.
 Vos tiktai prašvito,
 prasidėj' dienele, —
 tuoj aidai trimito
 visus vyrus kelia.
 Girios, lankos žalios
 skubina nubunda.
 Išmėginti galią
 mums šiandieną gundos.
 Pionieriai tiltą
 greit kur reik pastatė.
 Slenka kovon voros,
 tartumei gyvatės.
 Telefono vielos
 žemėmis nubėga
 tenai, kur pabūklai
 snūduriuoja, miega.
 — Ugniai pasirengti! —
 vadas taip įsako:
 — priešą teks „papuošti“
 duobėmis granatų!
 Pėstininkai eina
 vis į priekį, priekį.
 Vyrų pirmos eilės
 priešų žemę siekia.
 Už medžių slapstos,

krūmais prisidengia,
 tai per lauką „kapstos“,
 tai vėl drąsiai žengia.
 Priešo žvalgai stebi
 žingsnį mūs kiekvieną.
 Junta klaikią puotą
 kieto, šalto plieno.
 Ech, pirmyn, pirmyn tik —
 išmėginsim galią.
 Ugnyje atakų
 mums drąsos ik valiai.
 Telefonu bėga
 žinia mūs skubioji.
 — Duokite šen ugnį.
 Šypsosi pavojai.
 Ir iš užu miško
 sugriaudžia patrankos.
 Žemės aplink tyška,
 „puošias“ duobėm lankos.
 Priedangoje ugnies
 žengiamo į priekį.
 Šautuvas draugužis
 prieš eiles pliekia.
 Priešas ir nesnaudžia:
 kulkomis vaišina.
 Jų pabūklai gaudžia,
 plėšos baisios minos.
 Kulkosvaidžiai tarška
 iš savo slėptuvių.
 Lėtai slenka tankai,
 nebeboja šūvių.
 Susimaišo viskas.
 Ech, tai bent ataka.
 Plienas saulėj tviska,
 narsa širdys plaka.
 Iš dangaus lėktuvai
 granatom apmėto.

Girių medžiai griūva
 švino tiek prisėta.
 Raiteliai lankomis
 su žiniomis skraido.
 Tankus lietus kulku
 jų nebebaido.
 Vielom telefono
 vado žodžiai eina:
 — Puikiai, vyrai, puikiai
 užbaigėte kovą.
 Grįžta vyrai smagūs,
 džiaugsmas veiduos' žydi.
 Pergalę nupelnė —
 Daina juos palydi.
 Nery prausias saulė,
 vakaras gražutis.
 Ech, bent didi laimė
 poligone būti.
 Dieną žygiai, kovos,
 atakos ir švinas.
 Vakare vien dainos
 Neryje skandinas.
 Vakare Gaižiūnuos
 miglos lankas gula.
 Pro medžių viršūnes
 pateka mėnulis.
 Mato palapinių
 miestą baltą, dailų.
 Savo sidabrinų
 spindulių nes'gaili.
 Žino, kad tai sūnūs
 (peršas tokios mintys)
 mokosi Gaižiūnuos
 savo kraštą ginti.
 Plaukia sau mėnulis.
 Kaime loja Rudis.
 Visi ilsis, guli, —
 tik sargybos budį.

V. Miliūnas

SUPRANTU

Vieną sekmadienio popietį, kada pavasariška saulė, lyg šančių Onutė, ant dangaus šypsojos — išėjom su draugu Jurgiu į miestą, kad ir mes, šaunūs pėstininkų pulko karžygiai, miesčionišku oru pakvėpuotume ir dailiais miesto paveikslėliais pasigėrėtume.

Kadangi miestas užia, triūkšmauja nerikiuota publika, tai ir mes argi tylėsime!... Aš ir pradėjau:

— Gera tau, Jurgi. Turi 4 lt. Kad man taip, tai...

— Na kas?...

— Į restoraną užėičiau ir savo draugą, pav., ta-ve, užsivesčiau!...

— Užsivesčiau ir aš, bet šandie negaliu...

— Koks ten negalėjimas... Kad norėtum, tai ir galėtum!...

Einame toliau. O man vis galvoj Jurgio 4 lt. Juk limonadas tikrai malonu būtų gerti.

— Tai nors tabakos pokelį pirk, užfundyk, vis dėlto! — meiliai paliečiau Jurgio petį.

— Negaliu!...

— E, Jurgeli, broleli, nors papirosų, pav. „Sambol“ dėžutę... — vėl paliečiau draugą.

— Negaliu!...

— Toks tu jau šykštus, kad ir cento praleisti negali. Juk 4 lt. turi! Kad aš tiek turėčiau, oi paūžtume!...

Jurgio veidas persimainė. Nusišypsojo.

— Ar pratęsei „Kario“ prenumeratą antram pusmečiui? — paklausė manęs.

— O kam tau reikalinga žinoti!? Bene „Kario“ platintojas esi? — supykau, kad į kitą kryptį kalbą nusukti nori.

— Šiaip sau! — nusijuokė Jurgis.

— Užvakar pinigų užmokėjau! — neiškentęs pasisakiau.

— O aš dar ne... — atsiduso Jurgis.

— ?...

— Tai supranti, kodėl aš bijau keturis lt. išleisti? — pabrėžė Jurgis.

— Su-u-prantu... — atsakiau.

Ir grįžome į kareivines. Abu linksmi ir šypso-damies.

— Limonadą išgersi ir... nieko. Papirosus surūkysi ir... tik plaučiai juodesni liks... O „Kari“ skaitydamas kvailiu nebūsi! — baigė kalbėti Jurgis.

— Suprantu... — atsakiau. Jonas Šiožinys

Būkime sąžiningi

Yra tokia liaudies patarlė: „Arklys arklio dykai nekaso“ — vadinasi, jei kas nors kam duodama, tai turi būti ir gaunama už tai koks nors atlyginimas.

Kariuomenės gyvenimas — tarnyba kareiviui labai daug duoda ne tik kariškam gyvenimui, atseit karui, reikalingų žinių, bet ir tokių, be kurių sunku apseit ir šiaip gyvenime. Užtat kariškoji tarnyba iš kareivio daug ko ir reikalauja. Kariuomenėje iš kareivio reikalaujama drausmės, klusnumo, darbštumo, o taip pat ir sąžiningumo ir teisingo pareigų ir atsakingumo supratimo ir žinojimo.

Pasiskaite „Kario“ skiltyse kariuomenės teismų kronikas, pavartę dalyse kareivių drausmės žurnalus, pamatysime, kad už nedrausmingumą, nedarbštumą bei tinginiavimą baudos, bendrai, beveik neatsveria baudų, skirtų už nesąžiningumą bei nesąžiningą pareigų atlikimą. Tai rodo, kad pas mus sąžiningumas nėra atitinkamaj aukštumoj, kad mes dar esame reikalingi nuolatinės priežiūros ir iš viso nesame tokie, kokie iš tikrųjų turėtume būti.

Mūsų gyvenime nesąžiningumas daugiausia pasireiškia kaip tik ten, kur mums duotos laisvos veikimo rankos, kur mus neseka budrios viršininkų akys, arba ten, kur sekimas dėl įvairių aplinkybių sunkiai įmanomas. Be to, nesąžiningumas pasireiškia ir tarnyboje, kaip miegojimas esant kuopos tarnyboje, pasišalinimas be leidimo ir t. t.

Iš karto dalykas neatrodo, kad turėtų blogų pasekų, bet įsigilinus ir pagalvojus prie ko tokie nesąžiningumai veda, pasirodo blogybė su kuria mes kiekvienas turime kaip galėdami kovoti, kurią mes visomis galimomis jėgomis turime iš savo tarpo šalinti.

Praėjo tie laikai, kada mes dirbome kitiems, saugojome kitų turtą ir mokėmės ginti svetimos šalies nepriklausomybę, — šiandien mes laisvi: tarnaujame ir dirbame sau. Tai turime būti visur ir visuomet sąžiningi, darbštūs. Turime lygiai gerai dirbti ir elgtis ten, kur mus seka viršininkai ir ten, kur jie nemato. Turime atminti, kad dirbame ne viršininkams, bet savo tėvynei ir savo paties gerovei.

Žmogus, surūkęs keletą pokelių papirosų, pasidaro jau tikras pypkorius, taip ir mes, nesąžiningai atlikę kelis kartus skirtą mums darbą, kokiomis nors priemonėmis nusimuliavę keletą valandų brangaus mums laiko, įprasime ir pasidarysime ne tik kariuomenėje, bet ir visame mūsų gyvenime amžiniais simulantais, tinginiais ir veidmainiais ir būsime našta visam kraštui.

Pusantrų metų mūsų kariškosios tarnybos laikas yra labai trumpas tinkamam kario parengimui. Kaip tik turime daugiau mokytis, daugiau dirbti, viską sąžiningiau atlikti, kad per tą, palyginti, trumpą laiką pasidarytume tinkami tėvynės sargai, kaip mus visuomenė vadina.

Ar tai sargyboje, ar šiaip tarnyboje mums skirtas pareigas turime atlikti kaip galima tiksliau ir sąžiningiau, kad įprastume jau dabar, taikos metu, jas dideliu pasiaukojimu ir sąžiningumu atlikti. Įpratę taikos metu, sugebėsime tai atlikti ir tuomet, kai ginklu rankoje mums reikės kovoti dėl kiekvienos nepriklausomos savo valstybės žemės pėdos.

Pagaliau, sąžiningai atlikdami skirtas mums pareigas, neveidmainiaudami, mes palengvinsime tarnybą ir sau ir mūsų viršininkams. Mes nebūsime už tai baudžiami, mažiau „džiūsime“ su šautuvu, gi viršininkams nereiks taip įtemptai mus prižiūrėti ir sekti. Dauguma karių savo pareigas atlieka sąžiningai, su atsidėjimu taip, kaip iš jų reikalaujama. Gi mes, kurie į viską žiūrime pro pirštus, sunkiname tarnybą ne tik sau, bet ir jiems, nes mes verčiame viršininkus ir jais nepasitikėti ir juos sekti. Žodžiu, mes savo blogu elgesiu skriaudžiame juos, nes atimame iš jų viršininkų pasitikėjimą, o tai doram žmogui labai svarbu.

Tad, matydami kiek mūsų nesąžiningumas, veidmainiavimas bei visokie apsileidimai neša žalos ne tik mums, bet ir mūsų draugams, kiek galėdami to venkime, būkime visur sąžiningi ir visuomet sąžiningai atlikime skirtus mums darbus. Tik tuomet su pasididžiavimu galėsime priimti duodamą mums tėvynės sargų vardą.

Br. Kačius

Muilas ir vanduo — mūsų sveikata

Kariuomenėje stengiamasi visokiais būdais kūno švarumas žiūrėti.

Muilas ir vanduo yra svarbūs įrankiai sveikatai palaikyti.

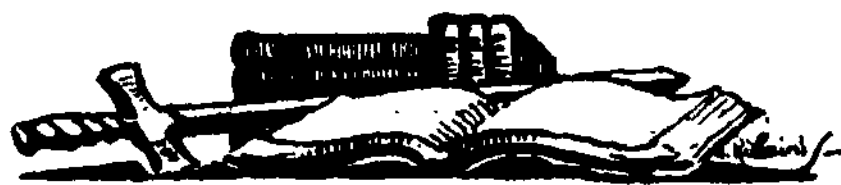
Kareivis užsiėmimuose, ypač vasarą, kada tenka manevruoti ar didesnę kelią nužygiuoti pilna apranga, arba atlikinėti tankinės rikiuotės veiksmus smiltingoje užsiėmimų aikštėje, labai lengvai sutepa savo kūną. Nes kaitriom vasaros dienom žmogus smarkiai prakaituoja.

Sugrįžus iš užsiėmimų, tuojau reikia savo kūną nuplauti vandeniu su muilu. Nes žmogaus odoje yra daug skylučių, pro kurias išeina prakaitas. Be to, visokie nešvarumai, susimaišę su prakaitu, kliudo mūsų odai kvėpuoti, nes užteršia skylutes ir būna daugelių ligų priežastimi. Kūno paviršiaus nešvarumuose yra visokių rūšių bakterijų ir net labai pavojingų. Todėl muilas ir vanduo yra tinkamiausias būdas prieš visokias odų ligas, kaip šunvotės, niežai ir įvairūs išbėrimai.

Bet teko pastebėti, kad daugelis kareivių, neturėdami pinigų papirosams, parduoda valdžios jiems skirtą muilą. Kuomet reikia praustis, skolina, prašo iš draugų, o kiti visiškai be muilo prausiasi. Ir dėl tų kelių centų, kuriuos gauna už muilą, suseraga įvairioms odos ligoms. Reik žinoti, kad vienu vandeniu odos nenuplausi. O tiktai muilas su vandeniu gali tuos nešvarumus ištirpyti ir juos pašalinti.

Tad, kareiviai, nežudykime savo sveikatos dėl tų kelių centų, bet atminkime, kad muilas ir vanduo yra geriausias ginklas prieš visokias odų ligas.

Al. Sicila

Tinkamai naudokime vasarą

Vasara — gražiausias metų laikas. Tuomet gamta suteikia daug malonumų, kuriuos mes tinkamai turim naudoti. Pirmučiausia noriu tarti keletą žodžių dėl maudymosi, plaukiojimo ir saulės vonių. Šie dalykai yra labai svarbūs kiekvienam žmogui, kuris nori būti ištvermingas ir fiziškai tvirtas vyras. O tai labai svarbu kariui, nes jo paskirtis to reikalauja.

Beveik kiekviena kariuomenės dalis yra prie patogių maudymosi sąlygų. Tuo būdu šiuo atžvilgiu kariams kokių nors nepatogumų negali susidaryti, tik reikia norėti. Iš viršininų pusės jokių kliūčių nedaroma, tik viskas reikia atlikti pagal dalies vado nustatytą tvarką. Net kariams patariama gerai išsi-maudyti ir paplaukyti, nes tai turi nemažos reikšmės sveikatai, savijautai, darbštumui, energingumui ir t.t. Žinoma, atsargumo kariai neturėtų pamiršti, nes vanduo kartais su neatsargiais žmonėmis mėgsta pajaukauti. Tuomet tenka nukentėti ne tik pačiam kariui, bet ir tai daliai, kurioje jis tarnavo.

Šiais metais ypatingai turėtumėm susirūpinti ir pasinaudoti gamtos patogumais. Gal kurie manytų, kad greit išvyksime į poligoną ir ten neturėsime tokių gerų sąlygų, kokiomis mes galim pasinaudoti bebūdami dalyse. Šitaip galvojantis karys labai apsiriktų, nes tikrumoje visai kitaip yra. Poligone maudymuisi sąlygos yra patogios ir palankios. Prie pat stovyklų vingiuojasi Neris, kurio krantai apaugę gražiais pušų miškais ir gražiomis ūkininkų sodybomis. Jau ir maudymosi vieta poligone paskirta. Tik maudykis!

Dabar keliais žodžiais tenka paminėti maudymosi reikšmę ir jo naudingumą žmogaus sveikatai.

Kaip žinom iš praktikos, kad nusimaudęs žmogus jaučiasi visai kitoks, negu prieš maudymąsi. Tuomet pasidaro geresnė savijauta, darbas kur kas geriau eina ir jauties sveikesnis. Pirmiausia kūnas nusivalo nuo įvairių nešvarumų ir pravalo odos kvėpuojamąsias skylutes. Antra, plaukiojimas yra gan išsiplatinęs jaunime kaipo sporto šaka, kuri turi daugybę gerų ypatumų. Plaukiojant sustipriname kūno raumenis, padidiname širdies ir plaučių darbą, o per tai žmogus įgyja gražesnę ir tiesesnę išvaizdą. Aplamai, plaukiojimas yra rekomenduotinas sportas, kuris lavina visą kūną, stiprina raumenis, širdį, pajėgumą, ištvermę ir atkaklumą grumtis su pavojais. Nors mūsų krašte yra begalė ežerų ir upių, tačiau maudymosi reikšmė nėra tinkamai įšamoninta visuo-

menėje. Pas mus (sodžiuje) maudosi vien tik dėlto, kad būna karštos dienos, o jei kas maudosi, tai bent kelis sykius per dieną. Čia reikia atminti, kad per dažnas maudymasis silpnina organizmą. Geriausias maudymosi laikas, kada oro temperatūra siekia 16—20 laipsnių. Šaltesniame ore nepatartina, nes tuomet kūnas turi išseikvoti daug šilimos, padidina vidaus organų darbą ir tai kartais gali pakenkti organizmui. Taip pat ir labai sušilusiam staiga šokti į šaltą vandenį nepatartina, nes gali suparaližuoti visą kūną. Nepatartina lįsti į vandenį uždususiame arba kai širdis smarkiai plaka. Vandenyje nereikia tūnoti, o judėti, plaukioti ir išėjus iš vandens pabėgioti, pagimnastikuoti, kad nepradėtų drebulys krėsti.

Patartina pagulėti saulėje prieš maudantis, nes saulė yra labai naudingas dalykas. Net daktarų pripažįstama, kad saulės spinduliai padeda išgydyti kai kurias ligas, kaip: nervų, odos, reumatizmo, mažakraujystės ir daugelį kitų. Saulėj kepintis reikia neilgai — nuo 5 minučių ligi vienos valandos. Per valandą kepintis nepatartina. Taip pat reikia vengti kepintis prieš valgį arba tuojau po valgio.

Manau, kad mūsų tarpe rasis nemaža vandens sporto mėgėjų, kurie, iš tikrųjų, pamėgs saulę ir vandenį. Tuomet tapsime stipresni, sveikesni ir gražesnio kūno.

Tebūnie saulė ir vanduo artimiausieji mūsų draugai!

A. St-čius

Padėkime ir mes

Lietuvio ryžtingumas lėmė taip, kad jis vėl savo žemelės valdovas. Sutrūko amžiais kaustę Lietuvos kūną verguvės pančiai; baigia rūdyti paskutinės jų grandinės. Už tai šiandien sakoma: — Lietuva lietuviams, lietuvis čia šeiminkas.

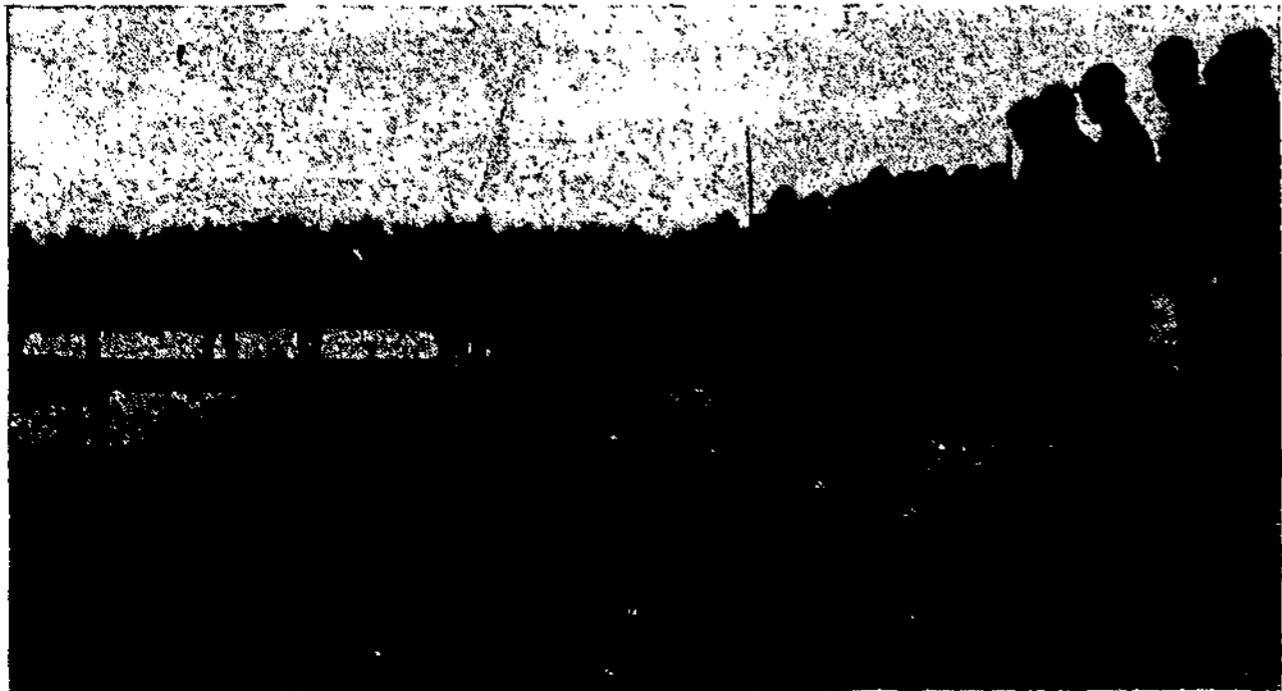
Ir iš tiesų, lietuvis jau savo šalyje valdininkas, karys, mokytojas ir t. t. Jam nebereikia drebėti už valdiškos įstaigos durų: ar galės pasisakyti savo reikalus, ar jį supras. Būdamas karys, rengiasi ginti savo kraštą, savo brolius, o ne svetimus. Žodžiu, šie didieji darbai iš dalies atlikti.

Bet dar yra tokių sričių, kur lietuvių koja mažai įkelta. Tai pramonė, prekyba ir amatai. Kas pas mus lentpiūvių, malūnų ar net didesnių kalvių savininkai? Kas prekybininkai ir pelningesnių šakų amatininkai? Irgi didelė dauguma svetimtaučiai, kurie, dažniausiai, Lietuvos interesams, jos būsenai neprielankūs.

Kodėl čia lietuviai mažai tepadarė, yra kaltas amžių lemtas likimas, kada lietuvis buvo prispaustas vien tik prie juodos žemelės, taip tų atėjūnų nemėgiamos. Be to, anksčiau lietuvis nepamėgo tų verslų, bijodamas likti nesąžiningu, nes iš svetimųjų čia tematė tik suktybes.

Bet dabar turime tą praeities klaidą pataisyti. Kad taptumėm pilnais savo krašto šeiminkais, turime dar tose srityse užimti atitinkamas pozicijas. Tai pavyks, jei visi sutartinai veiksime, to siekiančius paremsime, ar nors broliškai pritarsime. Į tai turime atkreipti dėmesį ir mes, kariai, ar būdami kariuomenėje, ar paleisti į atsargą.

Z. Tamošauskas

Aiškina uždavinį pionieriams

Pajaujo foto

Inteligentas kariuomenėje

Paskiausiai Karo Mokykla ir kariūnų - aspirantų kursai nebeįstengia suteikti kiekvienam mūsų inteligentui tinkamą karišką išsilavinimą. Kaskart vis daugiau inteligentų: abiturientų, studentų ir kitų atlieka karinę prievolę kitose kariuomenės dalyse, kartu su visais. Ir čia, daugis jų be pagrindo išivaizduodami kažin kokias jiems nepritaikytas kariško gyvenimo sąlygas, skursta ir vargsta, eidami ne tuo kariškuoju keliu, kuriuo, iš tikrųjų, turėtų eiti.

Gal būt, iš dalies ir tiesa, kad kai kas inteligentų atžvilgiu taisyntina mūsų paprastos karinės prievolės atlikimo reikalu, bet vis dėlto turint gerų norų ir atsimeriant trumputę atgijusios mūsų kariuomenės istoriją, galima ir jiems visur puikiai pritilpti prie dabartinių sąlygų.

Šiomis eilutėmis noriu būti ne sausu pamokslininku, bet artimu inteligentų karių draugu, pasidalyti su jais savo patyrimais, gyvenimiškais faktais. Juk ir aš 12 metų tryniau mokyklų suolą ir pilnai jau išėjau kariško lavinimosi stažą.

Į kiekvieną kuopą dabar jau pakliūva po keletą inteligentų. Ir čia jų darbas nesibaigia tuo, kad jie gerai kariškai lavinasi, iš savęs daro tinkančius sunkioms tėvynės gynėjų pareigoms žmones. To mažai! Inteligentai jau iš pat pirmųjų jaunų kariškių dienų kuopose yra dėmesio, pamėgdžiojimų centrai, į kuriuos, paprastai, visuomet atkreiptos visų kitų ginklo brolių akys. Mažiau prasilavinę akiai seka blogu ar geru inteligentų pavyzdžiu.

Taigi inteligentas ar šiaip labiau prasilavinęs jaunuolis kariuomenėje jau ir yra atsakingas už savo aplinkos bendrą veiklą ir gyvenimą. Dažniausiai jis savo žodžiais ar darbais veda juos į gerą ar blogą, suteikia jiems entuziazmą, ar pasėja juose biauriausią nesantaikos sėklą. Teisingai sakoma: „Žodžiai jaudina — pavyzdžiai traukia“.

Inteligentas, kaipo jau ragavęs ankstyvesnėse mokyklose teisingo charakterio išsiauklėjimo dėsnių, mokėsis pažinti gyvenimo šunkelius ir idealus, gali ir kariuomenėje draugams padaryti labai daug gero. Savo geru elgesiu, pavyzdžiu gali jiems parodyti tiesų kariško gyvenimo, entuziastiško draugiškumo ir kariško tobulinimosi kelią.

Čia žvilgterėkim į kai kurias inteligentų klaidas, ydas, kurios lengvai persiduoda ir kitiems. Kas taisyntina, taisykime. Todėl geriausias būdas lavinti savyje ydoms priešingas dorybes. Štai keli karių inteligentų silpnybių pavyzdžiai ir kovos būdai joms nugalėti.

Pirmiausia, dažnas inteligentas, civiliniame gyvenime neragavęs savarankiškumo pyragų, vien jautęs šiltą, globojančią tėvų ranką, ir kariuomenėje nesąmoningai laukia kažin kokių asmeniškų lengvatų, privilegijų. Tas ypač pastebima pirmomis naujokystės dienomis. Nevykęs sustingimas, lepšiškumas, nepasitenkinimas nauja aplinka, gaubia išlepintą „mamos sūnelį“ (inteligentą), be darbo slankiojanti pakampiais, kai tuo tarpu paprastas mūsų kaimo bernelis linksmai švaistosi su šluota po kazematus, apsipažindamas su švaros menu. Tai vis darbo vengimo pasėkos. Čia užmirštamas vertingas priežodis: „Joks darbas žmogų ne žemina, bet aukština.“ Kariš-

kas gyvenimas iš savo valdinių tik ir tereikalauja darbo, darbo ir įvairaus darbo. Argi ne gėda, jei skyrininkas ar kiti viršininkai turi inteligentui (žinoma, tokie inteligentai tik kabutėse) nurodinėti, bausti dėl jų nešvarumo, netvarkingumo ir t. t. Kaip į tokį inteligentą, jo darbus gali žiūrėti jo bendras sodietis? O kiek aimanuojama, skundžiamasi, ieškoma įvairių išeičių, simuliavimų, jei inteligentui kai kada paliepiama bakai ar savo lėkštės išplauti? Argi ir čia ne yda? Juk visi mokame vienodai sotintis, tai kodėl gi nenorime truputį ir apsi-valyti. Kariuomenėje kiekvienas karys sau visoks specialistas: siuvėjas, plovėjas, šlavėjas ir t. t. Čia nėra jokių auklių, o be to, ar jos reikalingos inteligentui?

Ir dar daug kitų ydų galima būtų išvardinti, tačiau ar reikalinga? Geras inteligentas karys pats jas supras ir ras joms gydyti tinkamų vaistų.

Kažin kas pasakė: „Šypsena nemokamai suteikia draugų“. Todėl geras inteligentas karys niekuomet nesirauko, lyg rūkštų obuolį kramtytų. Jis nesinerina, nepyksta, iš jo lūpų neišskrenda joks keiksmo žodis. Net ir nepasisekimuose vainikuoja savo veidą jaukia šypsena ir juoku. Niekuomet nebėga, nevengia darbo, bet su visais ir visur lygiai dirba, pluša, linksmai su dainele pranašauja visiems nepasisekimams galą. Visiems draugiškas, nerūšiuoja draugus luomais. Praktikuoja plačiąją toleranciją. Nemokančius pamoko, klystančius pataiso, ardančius karišką tvarką sudraudžia, nuliūdusius palinksmina ir t. t. Karys inteligentas visur pirmas, o ypač darbe, sporte ir reikiant padėti draugui. Jis rūpinasi kitų laime ir tai matydamas pats jaučiasi laimingas. Nestato kariškam gyvenimui didžiulių, liuksusinių reikalavimų, kratosi asmeniško egoizmo, ambicijos, pesimizmo, nes žino, kad gero pageidauja iš jo tėvynė, tauta ir sąžinė.

Ir toks, paskutinėse eilutėse nurodytas, karys inteligentas, visuomet kariuomenėje bus laimingas, gerbiamas ir sekamas visų bendrų — ginklo brolių.

S.

Dažome lovas, kad nerūdytų

Grigoro foto

Svečiuose pas atsargos gusarą

Šiomis dienomis, beviešint tėviškėje, man pasitaikė puiki proga aplankyti seną pažįstamą. Tasai mano pažįstamasai vos tik du mėnesiai, kai grįžo atsitarnavęs iš gusarų pulko ir dabar tėvų ūkyje šeiminkauja.

— Labas, Jonai, sakau, tai, vadinas, jau nebe gusaras? — prašnekinau žvalios išvaizdos, gūvų vienmarškinį kieme baslius betašantį vyruką.

— Kaip matai, sako, civiliokas jau trečias mėnuo! Ką darysi...

— Kodėl, ar nepatinka namie?

— Atvirai kalbant, iš pradžių buvo lyg ir nuobodoka. Drabužiai tie, žinai, civiliški neina prie kūno ir tiek. Apsirengi rytą, pasižiūri į save ir apmaudas ima: raukšlės visur raitosi, diržo nėra, kaklas nuogas. Vos, vos apsipratau iš lėto. Sėskis, nors ir čia. Susėdova ir žiūrivos vienas į kitą.

— O mūsiškiai šiomet, nežinai, į poligoną jau išvyko? — klausia manęs.

— Koki mūsiškiai — nesuprantu.

— Na, gusarai, mūsiškiai, supranti.

— Regis, sakau, bet šiomet dalis jų stovyklauja Pagėgių apskrityje.

Ot kaip! O šelmis Skeberdis ir neparasė. Pasižadėjęs buvo. Vis dėlto įdomu, kaip jiems pratimai seksis, nuotykių kokių atsitiks.

— Laikraščius skaitytumei.

— Ir skaitau. „Kari“, brol, „Trimitą“, alei vieną eilutę iščiupinėju, tai bendrais bruožais žinau, bet to per maža, artimesnius ryšius palaikyti reikėtų. Dabar kai rašysiu ir pašto ženkliuką atsakymui įdešiu. Turi parašyti, vieną košę valgėme...

Atsarginis susimąsto.

— O žinai, — pradeda vėl, — puikūs laikai buvo gusaruose. Pernai šiuo metu jau buvome stovykloje. Pasibalnoji žirgą, užsisėdi ir nešiesi kaip viesulas paneriais, oras pro ausis švilpia. Uždavinius puikiausiai atlieki. O kai grįžti į eskadroną, prasi-deda vakarienė, tai kad ir negardi ji kartais būtų, bet kai apetitas yra, gera bendra valgančiųjų nuotaika, tai per medų suvalgai. O kiek juokų, links-mo... Ilgai, ilgai neišeis iš atminties tie laikai.

— O valandų neteko?

— Nė vienos. Kartą savavališkai buvau išjojęs savo bėrio maudyti, tai vachmistras šėlo, bet paskui ir sako: „Reiktų tau porą valandų, bet kad ne iš blogos valios ir arklį labai myli, tai šikart nebausiu, tik kitą kartą nepadaryk tokios šunybės“. Taip ir ištarnavau visą laiką, galima sakyti, be jokios dėmės tarnybos lape. Nematei, tur būt, ot eiva į tvartą, pamatysi kokią ten gusarišką tvarką įvedžiau.

Nuėjova į tvartą. Mėšlai išvežti, asla lentomis išgrįsta, barjerai tvartas pertvertas, loviai, edžios tvarkingi, smėliu išbarstyta, o du linksmi arkliai, išvalyti iki blizgėjimo, kramto žalius dobilus.

— Matai, — juokiasi atsargos gusaras, — ir jiedviem gusarišką arklidę įrengiau. Va, ir langutį sienoje iškirtau, kad šviesu būtų kai dobilus kramto. Arkliai bematant pasitaisė. Svarbu, matai, ne vien pašaras, bet ir priežiūra. O arklus myliu. Manasis eskadrone buvo labai prōtingas, net žmogaus mintį suprato: įeinu, būdavo, į arklidę, jis žiūri į mane, aš klausiu, „ar jau išvalgei avižėles?“. Jis palinksi galva. Gaila, sakydavau, dabar neturiu daugiau, palauk,

bėruti, pietų. Arba įėjęs pasakydavau: „pakelk dešinę koją“, jis ir kelia, „pakelk kairę“, jis vėl kelia. Šaunus žirgas, ką bekalbėti.

— Atleisk, sakau, Jonai, bet tavo naujoji tvarka bene bus negera tuo, kad šitaip mėšlo mažiau pasida-ro, kai tu kas rytas jį išvalai?

— Kaip tik ne. Anaip mėšlas nevalomas ima degti ir pusės jo nelieka. O dabar išvalau, vakare įnešu šiaudų jiems atsigulti, o rytą, išvežęs, suverčiu į krūvą. Tai kaip tik daugiau mėšlo gaunama.

— Tai iš tavęs ir neblogas ūkininkas, — pabrėžiu jam.

— O kaip gi! Moko mus gusaruose ir ūkiškų dalykų. Paskaitos būdavo apie gyvulininkystę, žemės ūkį, trąšas, sodininkystę. Be to, ten atliekamam laiku daug knygų skaičiau, tai irgi akis prakrapšto, nemanyk.

Na, žinoma, sakau, o vestis dar nesirengi, Jonai?

— Reikia susitvarkyti. Kai viską atliksiu, tada pažiūrėsiu. Na, užėikiva į kambarį, — pakvietė mane.

Užėjova. Atsarginis užsivedė mane į antrą galą, į jo gyvenamą kambariuką. Viduj pavyzdinga švara, sienoje Vytis, kelios foto nuotraukos iš kareiviavimo laikų ir kampe išprosyta, pakabinta uniforminių gusariškų rūbų eilė.

— Savo įsitaisiau vykdamas namo. Negražu grįžti civilioku, o antra, gal netrukus ir prireiks.

— Ar manai? — paklausiau.

— Ką gali žinoti. Laikai dabar neramūs.

— Tai pakariautume.

— Ir dar kaip! — sušuko jis. O dabar pažiūrėk štai mano bibliotekėlė. Maža dar knygų, tų pinigų vis trūksta, bet su laiku įsigysiu ir daugiau.

Nedidelėje spintelėje buvo prikrauta keletas romanų, kariški statutai, „Kario“ komplektas, „Ūkininko Patarėjo“ komplektas, paskiri „Trimito“ numeriai ir „Jaunoji Karta“.

— Gaila, — pasiguodė gusaras, — kad išsinešę pasiskaityti knygas pražudo. Štai kaimyno sūnus pražudė „Laisvės Keliais“, o „Tėvynės Sargyboje“ ir patsai neatsimenu kam įdaviau. Kitą kartą reikės užsirašyti.

Su maloniu šeiminku paskui nuėjau pietauti. Simpatiška žilagalvė motutė su pasididžiavimu žiūrėjo į savo sūnų, tik tėvas, senas skeptikas, matyt, ne visai patenkintas sūnaus reformomis:

— Pragyveno mano tėvas be tų gudrybių, pragyvenau aš, tik jis kai grįžo, tai ir užsimanė visko.

Sūnus valgė ir tylėjo. Bet čia įsikišo motina:

— Ale kad tu tėvai nesugyvenamas žmogus: vaikas per du mėnesiu viską ant kojų pastatė. Paklausyk ką kaimynai kalba...

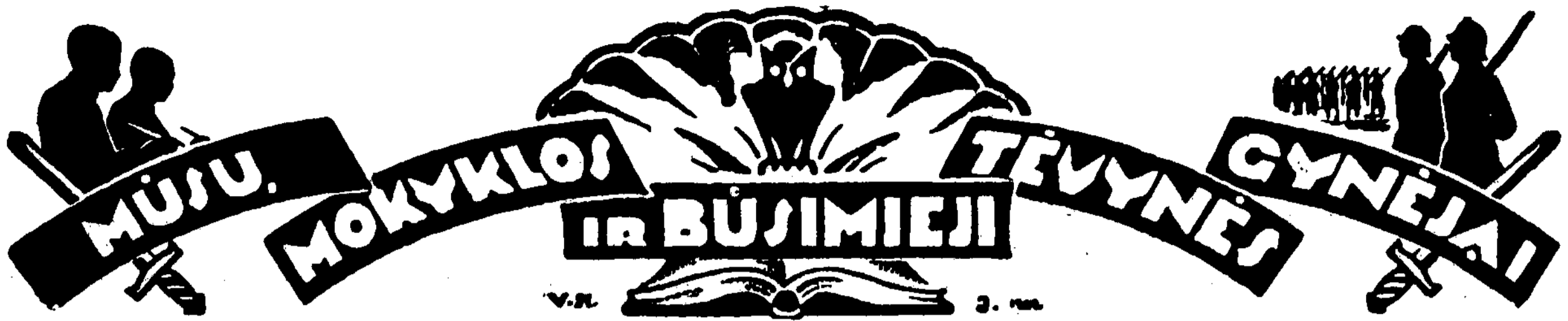
— Tegu daro, tegu daro. Man užteks. Nors ir nepatinka, bet kai matai, kad viskas į gerą eina, kad Jonas nelaidokas, tai ir apsipranti, — sutinka pagaliau senis, o sūnus nusigrėžęs į šalį nusišypso.

Čia ryškiai gauni pajusti, kaip nenoromis senenioji karta užleidžia jaunimui savo pozicijas. Dedasi senis, kad jam nepatinka, o sielos gelmėse džiaugiasi matydamas turįs už save vertesnę įpėdinį.

Nuoširdžiai atsisveikinom. Išėjau, o man iš galvos neišeina mintis, kaip laiminga bus mūsų tėvynė, kai visi jos sūnūs elgsis ir dirbs taip, kaip dirba mano pažįstamasis atsargos gusaras Jonas N.

Pasisekimo, šaunus gusare!

Henr. Vingėla

Karinio mokinių rengimo uždaviniai

Besibaigiant mokslo metams pravartu prisiminti, kas padaryta karinio rengimo srityj ir ko mes siekiame.

Kartais iš šalies tenka išgirsti nepasitenkinimų, kad per mažai skiriama karinio rengimo pamokų. Per tą trumpą laiką esą negalima sistemiškai išėti karinį rengimą. Tiesa, per tą laiką, kiek dabar kariniam rengimui skiriama, sunku iš mokinio parengti kovotojas. Bet dabar, kol karinis rengimas nėra legalizuotas įstatymu, kol mokyklų negalima visai aprūpinti mokymo priemonėmis, to nė nesiekiamo. Dabartinėse sąlygose karinio rengimo tikslas yra ne tiek karinis mokymas, kiek kariškas auklėjimas ir krašto gynimo idėjos ugdyimas. Nepakanka kovotojui turėti reikalingų karo mokslo žinių, reikia dar turėti noro ir pasiryžimo įtempti visas fiziškas ir dvasines savo jėgas, kad tos žinios kuo tiksliau būtų sunaudotos. Kitaip tariant, reikia turėti kariškų vertybių, būtent: būti drausmingam, sąžiningam ir pasiryžusiam savo kraštą ginti. Nepakanka išmokyti karį mechaniškai vykdyti duodamus jam uždavinius. Jis turi suprasti uždėdamų jam tarnybos pareigų prasmę. Kariškojo auklėjimo ir yra uždavinys duoti kariui šių vertybių. Auklėjimas nė kiek nelengvesnius uždavinius stato už mokymą. Mokyti, reiškia perduoti reikalingų žinių gyvu žodžiu arba iš knygų. Čia iš vieno ar kito žinių šaltinio žinios perduodamos asmeniui, kuris tų žinių neturi, panašiai kaip iš kokio nors neišsemiamo šaltinio kokia nors medžiaga pripildyti tuščią indą. Tuo tarpu auklėjimo kitoki uždaviniai. Čia ne patį indą tenka pripildyti, bet jį performuoti. Nepakanka pasakyti žmogui, kad jis turi mylėti savo kraštą ir aukotis dėl jo gerovės. Maža ir to, kad jis žinos, jog taip turi elgtis, jei jis iš esmės nemylės savo tėvynės visa savo siela, visa širdimi. Maža pasakyti kam nors, kad jis turi taip, o ne kitaip žiūrėti į patriotizmą, į kariuo-

menę ir t. t., — reikia senus jo įsitikinimus išrauti, o jų vieton duoti naujų. Reiškia, reikia jį performuoti, reikia iš jo padaryti visai kitokį psichologišką žmogų, performuoti jo protą, valią ir jausmus, lygiai kaip iš medžiagos padaryti visai kitokios formos kūrinį. Lengva iš žalios medžiagos sukurti kokį nors kūrinį, bet daug sunkiau sukurtą kūrinį performuoti. Lygiai taip pat ir su žmogumi. Daug lengviau išauklėti žmogų tų ar kitų pažiūrų, pradėjus jį auklėti iš mažų dienų, ir daug sunkiau iškiepyti kokį nors idėjų suaugusiam žmogui. Todėl auklėjimas reikalauja ilgesnio laiko ir palankių sąlygų, kad skiepijamos idėjos prigytų ir išaugtų.

Į kariuomenę ateina jaunimas nevienodo išsilavinimo, visokių palinkimų ir įvairių pažiūrų. Visus juos reikia sujungti į vieną galingą kariuomenės organizmą ir jų pažiūras bei nusistatymą palenkti vienam bendram ir dideliame tikslui, tėvynės gerovei ir jos gynimui, nesigailint jėgų ir net aukojant jai savo gyvybę.

Išauklėti drausmingą kariuomenę, apšarvuojant ją geležine valia ir pasiryžimu ginti savo kraštą ir laimėti — nelengvas dalykas, tuo labiau, kad karo tarnybos laikas, ekonominiais sumetimais, visose valstybėse sutrumpintas iki minimumo. Čia į pagalbą turi ateiti kariškos organizacijos ir karinis mokinių rengimas. Taip šis dalykas sutvarkytas kitose valstybėse, taip ir pas mus. Kariškų organizacijų ir karinio mokinių rengimo tikslas duoti elementarinių karo mokslo žinių ir ugdyti kariškąją dvasią bei patriotizmą. Jei jau svarbu sodžiaus jaunuomenę nu-teikti kariškai, ką yra pasiėmusi šaulių sąjunga, tai tuo labiau svarbu kariškai auklėti mokinius, kuriems ateity teks vadovaujamoji rolė tautos ir valstybės darbe. Taigi, karinio rengimo svarbiausias uždavinys yra duoti elementarinių karo mokslo žinių ir ugdyti sveiką patriotizmą ir krašto gynimo idėjas.

Kpt. Jančys

Sportiškoji JSO eisena
Vilkijoje birželio 3 d.

Foto „Akimirka“

ŽEMESNIOSIOS KLASĖS LAIMĖJO

Aukštesniosios technikos mokyklos mokiniai, per mokslo metus išmokę išardyti ir vėl sudėstyti šautuvo dalis, visi troškome išbandyti savo akių taiklumą.

Mūsų troškimai išsipildė. Gegužės mėn. 25 ir 26 d. mūsų mokykla atliko šaudymo pratimus kovos šoviniiais 5 p. D. L. K. Kęstučio pulko šaudykloje. Esant dideliame mokinių skaičiui, šaudymas truko 2 dienas. Buvo atlikti 2 pratimai.

Pirmąją dieną šaudė žemesniųjų klasių mokiniai, iš kurių vienas pasiekė pirmojo pratimo — 100 m distancijoje gulom, nuo atramos — rekordą, sumušęs 35 taškus.

Antrąją dieną šaudė vyresniųjų klasių mokiniai. Nors jie jau antrą kartą šaudė, bet rekordo pasiekti neįstengė, be-trūko vieno taško.

Aplamai, vyresnieji gerai šaudė, dauguma išmūšė po 30 taškų. Gerai šaudė ir antrąjį pratimą — 150 m atstumu gulom, be atramos. Išmūšė daugiausia 27 taškus. Daugumas sąlygos įvykdė. Šaudymu patenkinti.

AŠTUNTOKAI KALTINĄ ŠAUTUVUS

Gegužės 19 d. švėkšnos „Saulės“ gimnazijos aukštesniųjų klasių mokiniai, mok. V. Dėdino vadovaujami, atliko šaudymo pratimus kovos šoviniiais. Nors oras buvo blogas, tačiau rezultatai pasiekti gana geri. Iš 100 m nuo atramos daugiausia taškų surinko: iš aštuntosios klasės Endzelis (30 taškų), iš septintosios Stasytis (33 tašk.), iš šeštosios Miknius ir Stankus (po 32 tašk.). Iš 150 m gulom nuo rankos geriausiai šaudė Stasytis ir Endzelis (31 ir 30 tašk.). Kiek silpniau sušaudė aštuntokai, nors buvo daugiau šaudė, bet čia buvo dar neiššaudytų šautuvų kaltė.

Virža

Plunksnius

GRANDINĖJE I PRIEŠĄ

Gegužės mėn. 26 d. Vilkaviškio valdžios gimnazijos nuo 4 iki 8 klasių mokiniai atliko lauko manevrus pilna kautynių apranda padedami vietinio artilerijos pulko vienos baterijos ir 2 šaulių būrių.

Uždavinys atremti besiartinantį priešą ir pridengti Vilkaviškio evakuaciją į geležinkelio stotį.

Iš pat ryto tiek turėjusieji dalyvauti, tiek savanoriais ėjusieji pradėjo rinktis vietinio artilerijos pulko sporto aikštėje gauti ginklus, kitą kautynių aprangą ir paskirtą pagalbą artileriją, ir vykti pagal iš anksto duotą įsakymą. Kiek iš susirinkusiųjų buvo matytis, jie gana rimtai rengėsi šiam žygiui, nes kai kurie ir aprangą buvo prisitaikę. Ir patys atrodė rimtesniais, negu į klasę susirinkę pamokų klausyti. Mat jautė, kad šiandien jiems teks gana atsakingos pareigos eiti. Čia jie numatė, kad teks savo protu ir iniciatyva parodyti karo lauke kuo daugiau kariškų sugebėjimų be jokių „špargalkų“ ir kitų priemonių, kaip jie linkę tomis priemonėmis pasinaudoti per egzaminus. Tai buvo kiekvieno troškimas kuo geriau pasirodyti prieš vadovybę, kuri šias pramogas šiandien organizavo.

Manevrai nusisekė. Jų vadovas uždavinio įvykdymu buvo patenkintas.

Grįžusius pulko aikštėje sveikino pulko vadas.

Benas Jablonskis

JAUNIEJI ŽENGLIA KARIŠKAIS KELIAIS

Į Giedraičių vidurinės mokyklos skaityklą — biblioteką „Kario“ pareina 2 egz., kuriais mokiniai nepasitenkina ir gauna iš pašalinių išsirašančių asmenų paskaityti. Kokį pasisekimą „Karys“ turi mokinių tarpe galime spręsti ir iš to, jog, kai tik pirmadienį ateina naujas nr., tai antradienį jau p-lei bibliotekos vedėjai nebeduodama bibliotekos salėj pasirodyti ir, iš tolo pamatę, klausia ar neatėjo „Karys“.

Giedraičių vid-ėj mokykloj, bibliotekos vedėjos rūpesčiu, „Karys“ yra surišamas į gražius komplektus ir, be to, skiriamas prižiūrėtojas (kad jo numeriai tarp mokinių nežūtų).

RENGIAMA KARINIO PARENGIMO DIENA

Kalių jaunųjų ūkininkų ratelis birželio 10 d. rengia Lietuvos tautos karinio parengimo dieną. Toji diena rengiama ratelio vadovo ir kai kurių vyresniųjų narių rūpesčiu. Karinio parengimo dieną jaun. ūkininkai pradės pamaldomis, paskui bus rikiuotės pratimai ir sportas, o, be to, visuomenei ciklas paskaitų. Grieš šaulių būrio dudų orkestras.

P. Uodis

ŽYGIAVOME 18 KM

Šiomet, kaip ir pernai, Linkuvos v. gimnazijos V, VI ir VII klasių mokiniai gegužės mėn. 30 d. surengė manevrus. Pirmasis uždavinys — skirtu laiku užimti esantį į žiemos ry-

tus, apie 7 km nuo Linkuvos, Guostagalio kaimą. Sėkmingai atlikę uždavinį ir kiek pailsėję, tęsėme žygį toliau į Roponių kaimą. 17 val. grįžome į Linkuvą.

Nors šiomet žygio tepadaryta apie 18 km (truputį mažiau, kaip pernai), bet jis buvo įdomus, ir visi žygiavę patenkinti.

Pejūnas

LENKAI APIE MUS

„Polska Zbrojna“ išspausdino gegužės 18 d. numeryje straipsnį, vardu „Lietuvos kariuomenė“.

Straipsnyje pabrėžta 1926 m. gruodžio 17 d. įvykių reikšmė kariuomenei, kad nuo to laiko pradėtas planingas darbas krašto apsaugos srityje.

Skaitydami mūsų jėgas, lenkai pagailėjo mums kavalerijos ir artilerijos: paliko tik po 1 pulką.

Pažymėta, kad didelis karininkų procentas mokosi užsienyje — Prancūzijoje, Belgijoje ir Čekoslovakijoje. Toliau kartojamos senos lenkiškos pasakos apie vokiečių instruktorius, kurie esą ilgą laiką buvę mūsų kariuomenėje, ir apie mūsų karininkus, kurie „mokėsi išimtinai vokiečių karo mokyklose“. Su vokiečiais esą dabar baigta, ryšiai nutraukti, bet pėdsakai liko „Lietuvis pėstininkas, paprastai, aukštas ir gražaus kūno sudėjimo vyras, atrodo sunkus ir žygyje primena esą savo kaimyninių „Rytprūsių „kolegą“.

Ta proga nenorom prisiminti vieno lenkų mokslininko, atsilankiusio Kaune, atsiliepimą apie mūsų pėstininkus. Labiausiai nustebino lenkų profesorių mūsų pėstininkų batai. Mat, lenkai jų neturi, pasitenkina pusbačiais ir tvarsčiais. Užtat, tur būt, mūsų pėstininkas ir atrodo jiems esąs per sunkus.

Karininkai daug mokosi ir nenuilstamai tobulinasi. Laikraštis pabrėžia, kad „od pewnego czasu“ matyti lietuvių karininkų tarpe didelis susidomėjimas lenkų kariškąja literatūra. Karininkai moka lenkiškai, tai palengvina studijas. „Šiandien Lietuvoje sutinkame daug lenkų kariškų žurnalų ir knygų“ — giriasi laikraštis.

Tenka pabrėžti, kad tas „pewny czas“ (tam tikras laikas) prasidėjo seniai, nuo kariuomenės bibliotekų įsteigimo dienos. Mūsų bibliotekose rasime lenkų žurnalų komplektus nuo pat jų įsteigimo pradžios, rasime knygas pirktas tais pačiais metais, kai jos pasirodė knygų rinkoje. Tačiau, tiek tais laikais, tiek dabar lenkų žurnalas ir knyga randa mūsų kariuomenės bibliotekose vietą lygiai su rusų ir vokiečių žurnalu ir knyga, o kai kur dar prisideda prancūzų ir latvių literatūra. Apie lenkų literatūros ypatingą pirmenybę kalbėti netenka.

Gražiai atsiliepta apie šaulių — organizaciją, turinčią arti 50.000 narių ir tvarkoma grynai kariškais pagrindais. Vadovybė — tikrosios tarnybos karininkų rankose, kiekvienas šaulys turi nuolat pas save šautuvą.

Pažymėta ir kita padedamoji karinio parengimo organizacija skautai — „puikiai sumilitarinta“.

Prieš 4 metus karo reikalų (t. y. krašto apsaugos) ministru buvo paskirtas plk. Giedraitis. Jis daug nusipelnė, ypač kariuomenės mokymo ir auklėjimo srityje, o taip pat sutvarkė kitus krašto apsaugos reikalus. Tai teigiamai atsiliepiama, lenkų nuomone, ir tokios svarbios organizacijos, kaip šaulių sąjunga, darbui.

GALIMA BUS ŠAUDYTI BE PARAKO

Technikos spauda praneša kai kurias smulkmenas apie naują kulkosvaidį, sukonstruotą ir išmėgintą Japonijoje. Jis nuo dabartinių kulkosvaidžių skiriasi tuo, kad kulka išmetamos ne sprogstančio parako, o išcentrinės jėgos, kurią duoda metalinis skridulys, vidaus degimo variklio sukamas.

Išcentrinis kulkosvaidis per minutę gali paleisti tiek pat kulku, kiek ir normalus kulkosvaidis. Tačiau iš išcentrinio kulkosvaidžio paleistų kulku greitumas didesnis ir jų veikimas tame pat atstume stipresnis beveik pusantro karto.

Naujasis kulkosvaidis turi keletą gerų savybių: šaudė be tarškėjimo, neišleidžia liepsnos pliupsnių. Šių savybių reikšmė karo lauke nepaprastai didelė: priešui labai sunku susekti kulkosvaidžio lizdą. Toliau nereikalinga sprogstamosios medžiagos, kurios gamyba brangi ir sunki.

Vieno prancūzų mokslo žurnalo apskaičiavimu, išcentrinis kulkosvaidis, jei tik jis neturi kurių nors europiečiams nežinomų patobulinimų, turėtų būti aprūpintas stipriu varikliu — apie 48 a. j. Pats išcentrinio kulkosvaidžio techniškas įrengimas gana paprastas ir pigus.

KARIUOMENĖS GYVENIMAS

STAIGA MIRĖ KPT. ČESNA

Gegužės 29 d. staiga mirė širdies liga šarvuočių rinktinės adjutantas kpt. Vladas Česna. Birželio 1 d. velionis iškilmingai palaidotas tėviškėj Marijampolėj — karių kapuose.

Velionis stojo į kariuomenę 1921 m. spalio 19 d. — į karo mokyklą. 1923 m. spalio 15 d. mokyklą baigęs, buvo paskirtas į 6 pėst. P. K. Margio pulką. Vėliau tarnavo 9 pėst. L. K. Vytenio pulke ir nuo 1927 m. kovo 25 d. šarvuočių rinktinėj.

Š. m. gegužės mėn. 12 d. Neryje ties Gaižiūnų poligonu nukendo 9 pėst. L. K. Vytenio pulko eilinis Richardas Grinčius, kilęs iš Marijampolės miesto. Velionis palaidotas Marijampolės evangelikų kapinėse.

PASITRAUKĖ Į ATSARGĄ SENAS KARYS

Gegužės mėn. 15 d. išėjo į atsargą 2 pėst. D. L. K. Algirdo pulko liktinis virš. Petravičius Stasys, kuris dėl savo ilgos ir sąžiningos daugelio metų tarnybos kariuomenėje vertas paminėti.

Viršila Petravičius

Viršila Stasys Petravičius gimęs 1883 m. gruodžio mėn. 19 d. okupuotoje Lietuvoje — Vilniaus apskrityje. Karo tarnybą pradėjo rusų kariuomenėje 1914 metais. Tarnaudamas rusų kariuomenėje eiliniu, dalyvavo kautynėse su vokiečiais ir kitais. Grįžęs į Lietuvą ir jausdamasis dar esąs tinkamu ir naudingu karo tarnybai, 1919 m. balandžio mėn. 5 d. stojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę — į Kauno komendantūros orkestrą ir buvo paskirtas būrininku. Vėliau orkestras buvo paskirtas į Kauno batalioną, iš ten į 7 pėst. Ž. K. Butegidžio pulką. Tarnaudamas 7 pėst. pulke, dalyvavo su orkestru žygiuose, lydėdamas ir sutikdamas kareivius, vykstančius bei grįžtančius iš lenkų fronto.

Atitarnavęs nustatytą laiką savanoriu, 1921 m. kovo mėn. 31 d. pasitraukė iš kariuomenės.

Pabuves atsargoje, 1923 m. lapkričio mėn. 1 d. įstojo liktiniu į 2 pėst. D. L. K. Algirdo pulko griežikų komandą, kur tarnavo iki išėjimo į atsargą. 1923 m. gruodžio mėn. 1 d. pakeltas į viršilos laipsnį ir visą laiką ėjo griežikų komandos viršilos pareigas. Pareigose buvo sąžiningas, darbštus, ypa-

tingai gerai mokėjo saugoti ir taupyti valdišką turtą. Yra apdovanotas savanorių kūrėjų, Lietuvos nepriklausomybės ir Vytauto Didžiojo ordino III laipsnio medaliais.

Pulko liktiniai puskarininkiai, įvertindami viršilos Petravičiaus nuveiktus darbus, gegužės mėn. 17 d. surengė išleistuves, į kurias atvyko pulko kapelionas kun. Kryžanauškas ir pulko adjutantas kapitonas Narbutas. Kapelionas kun. Kryžanauškas pasakė gražią kalbą, pažymėdamas viršilos Petravičiaus atliktus darbus ir visų puskarininkių vardu padėkojo už jo pasidarbavimą muzikos srityje linksminant karius. Pulko adjutantas kpt. Narbutas palinkėjo geriausios kloties ir ilgiausių metų civiliam gyvenime. Viršila Zamžickas pažymėjo, kad viršila Petravičius yra gerbiamas, be jo kitų nuveiktų darbų, kaip savanoris, išstarnavęs daug metų kariuomenėje, ir įteikė nuo pulko puskarininkių dovaną — albumą su fotografijomis. Buvo sušukta daug kartų valio ir palinkėta viršilai Petravičiui ilgiausių metų. Viršila Petravičius už dovaną ir visus jam pareikštus linkėjimus padėkojo pabrėždamas, kad, reikiant, vėl grįšias į pulko karių eiles.

Po kuklių vaišių, gražiai pasilinksminę, pašokę, išsiskirstė kiekvienas į savo nuolatinę buveinę.

Virš. J. Mačiulaitis

SUSIRINKO XXIV SANITAR. PUSKAR. MOKYKLOS LAIDA

Gegužės 22 d. karo ligoninėje susirinko nauja XXIV sanitarijos puskarininkių mokyklos laida. Iš viso 54 eiliniai.

Mokslo atžvilgiu; 1 student. humanit., 3 pienininkai, ketetas baigę žemės ūkio mokyklą, kiti 7, 6, 5, 4, 3, 2-ių gimnazijos klasių, ir tik keli pradžios mokyklos.

Mokslas užtruks apie penkis mėnesius.

Al. Sicila

PAVYZDINGI GUSARAI

Smalininkai. Šiomis dienomis Smalininkuose (Klaipėdos krašte) apsistojo gusarų eskadronas. Į turgaus aikštelę prinešė jie tvorą, pririšo žirgus, pašėrė šieną, avižomis ir patys padoriai apžiūrino miestelį. Vokietininkai šnairavo ir pyko, kad gusarai užtersę jiems aikštę.

Atėjo naktis, o paskui ir rytas. Žmonės nubudo ir žiūri, kad gusarų jau nėra, bet ir aikštė (o stebuklai!) išvalyta, iššluota kuo švariausiai, smėliu išbarstyta, o tvoros puikiausiai nuneštos į tą vietą, iš kur ir paimtos.

— Jo, na šitaip juk niekas tikėtis negalėjo. Tai fein žalnieriai, — linguoja galvas vokietininkai.

— Žmogau, juk ir prie vokiečių taip gražiai nepasielgdavo, — sako kitas.

Tai labai gražus pavyzdys mūsų raitininkų, ypač Klaipėdos krašte ir jis daugiau įtikina negu gražiausi žodžiai.

Smalininkai. Čia yra sugrįžę iš mūsų kariuomenės keli atsarginiai. Teko pastebėti kaip jie vakarais sueigose uoliai gina lietuvių ir ypač mūsų kariuomenę. Kyla karšti ginčai: buvę vokiečių kariuomenėje daro užmetinėjimus jiems ir giria vokiečių tvarką, narsumą, o mūsų atsarginiai vykusiai atsikerta ir ginčus laimi.

Jie taip pat yra ir šaulių s-gos uolūs nariai.

hb.

MŪS NUOTAIKA GERA

Ryšių bataliono 2 tlf. tigr. kuopa, sudaryta iš jaunų kareivių, dabar atlieka naujokų apmokymą. Jaunų kareivių veiduose juokas ir šypsena. Visi stengiasi išmolti kariško mandagumo, elgesio ir t. t.

Čia gyvenimas plaukia jaukia kariško broliškumo vaga. Būna retkarčiais ir juokingų epizodų, o kartais net liūdnų (ypač kai tenka stovėti su šautuvu).

Jaunieji kareiviai į ryšių batalioną yra suvažiavę iš visų Lietuvos kampų; yra ir klaipėdiečių.

Iš viso jaunieji kareiviai su didžiu pasiryžimu, energija ir linksma šypsena žengia į Lietuvos karių garbingą draugiją.

Br. Rudzevičius

I GUSARŲ D. L. E. K. JONUŠO RADVILOS PULKE ZOOLOGIJOS KAMPAS

Prie švietimo darželio, kur vienas kitas augalas, medis ir gėlės auga, yra įrengiama zoologijos kampas.

Pirmais kampo gyventojais atgabenti iš poligono miškų du jaunučiai žvėreliai: lapinukas ir diplomatė laputė. Jiems yra pastatomas tam tikras aptvertas vasarnamis, kur žada gražiai pavasaroti ir net gyventi žiemą. Prie šių gyventojų žada prisijungti ir kiti mūsų miškų gyventojai: vilkis — pilkis ir t.t.

Be to, prie esamo pastovaus karvelyno žada prisijungti ir apsigyventi ir kiti paukščiai, jei ne taip kariško pobūdžio, tai dekoratyvinio...

Atliekamu laiku gusarai galės pasekti šių žvėrelių ir paukščių gyvenimą, jų gabumus prisitaikyti, žvalgyti: kaip kiekvienas žmogus atsineš prie jų ir t.t. . .

Iš kitos pusės gusarai žada su žvėreliais ir paukšteliais gražiai, kultūriškai elgtis: duoti maisto liekanų ir jų neerzinti.

Per trumpą laiką laputė buvo du kartu pabėgusi, bet toliau pulko rajono nepabėgo.

„Dezertyrė“ buvo gražinta...

Husz Ar

NAUJOKŲ LAIŠKŲ IŠTRAUKOS

Sudargas. Atsitiktinai į rankas pakliuvo skaityti šio pavasario šaukimo naujoko laiškas. Tasai jaunas vytenininkas buvo savarankiškas ūkininkas, o dabar rašo savo draugui, tarp kitko, štai ką:

„... kol namie, tai maniau, kad jau viską žinau, o kai pakliuvau, vyruk, čia, tai pasirodo, kad ir man dar labai pravartu kariuomenė. Dar tik pradžia, bet daug ko jau spėjau pamatyti ir išmokti. Aš, Juozai, ne vėjavaišis, viską imu į galvą, o kai grįšiu, tai pats pamatysi...“

Jaunas ulonas rašo motinai:

„... į griežikų komandą nesiprašysiu. Man labai patinka prie arklių, ot, gal prie kalvių eičiau, jei leistų, bet šiaip labai smagu būti ulonu. Kalėdoms kai parvažiuosiu, nepažinsi. Siuntinio man nereikia, ba visko lig valiai...“

Gavusieji laiškus irgi linksmi, kad naujokėliai nesiguožia.

TAURAGĖS VISUOMENĖ MYLI BUTEGEIDININKUS

hb.

Prieš mėnesį laiko Tauragės visuomenė džiaugsmingai ir gražiai sutikusi 7 pėst. žem. Kun. Butegeidžio pulką, gegužės 30 d. pulko karininkams suruošė rautą, o kariams paskyrė 400 lt. grynais pinigais ir 200 lt. produktais dovanų. Todėl buvo suruošti iškilmingi pietūs, kuriuose dalyvavo mūsų vadai — karininkai ir septynių ponų pulko sutikimui rengti komitetas. Be to, griežė orkestras bendrose valgyklose ir kiekvienas gavom po bonką alaus bei papirosų.

Visi buvom labai patenkinti tą dieną. Reikia pasakyti, kad karinės prievolės atlikimas nėra jau taip lengvas darbas. Reikia ir jėgų, pasiryžimo bei ištvermės. O Tauragės visuomenė ir jos atstovai parodė kariams meilę, žadėjo paremti ir dirbt drauge su mumis karo metu. Taigi aiškiai jaučiam, kad tarnaujam ne svetimiems, bet sau, kad rengiamės savo krašto laisvę ginti, o ne kitos šalies. Ačiū jums, Tauragės visuomene, už gražų sutikimą ir dovanas. Mes neapvilsim savo krašto ir vadovybės. Mūsų krūtinėse ne šaltas akmuo, bet karšta lietuvių širdis. Mes būsim dar drausmingesni ir stropiau rengsimės dideliems žygiams.

J. J.

DARIAUS IR GIRĖNO PAMINĖJIMO VAKARAS RYGOJE

Š. m. gegužės mėn. Latvijos lietuvių tėvų draugija Rygoje surengė Dariaus ir Girėno paminėjimo vakarą, kurio pelnas skiriamas tautos didvyrių paminklo fondui. Vakara atidarė draugijos pirm. Gačionis, kviesdamas atsistojimu pagerbti žuvusius lakūnus. Po to mokytojas Mockus vaizdžiai nupasakojo didvyrių žygdarbį ir jų tragišką mirtį. Lietuvių gimnazijos auklėtinis Atkočiūnas gražiai padėklamavo Dariui ir Girėnui skirtas eiles. Vakarą programą baigė Latvijos lietuvių teatro vaidinimu.

Į vakarą atsilankė mūsų karo atstovas Latvijoje gen. št. plk. Jakutis, konsulas Varnauskas ir daug vietos tautiečių. Vakarą pelnas apie 100 litų bus persiųstas Dariaus ir Girėno paminklo fondui.

V. G.

Gaižiūnų poligono naujienos

TURGUS

Poligono komendantui leidus, prie I stovyklos įsisteigė priekyvių — turgus. Čia piliečiai atveža: sviesto, kiaušinių, sūrinių, pieno, mėsos, dešrų, lašinių ir įvairios duonos. Visi atvežti maisto produktai šviežūs, švarūs, geros kokybės. Maisto produktus pristato ne miestelių pirkliai, bet artimesniųjų kaimų ūkininkai. Į minimą turgų, be komandanto leidimo ir gydytojo sveikatos liudijimo, neleidžiami.

ISIRENGĖM NERY MAUDYKLES

Poligone prie Ruklos dvaro (ties poligono lentpiūve) įrengta gan patogi maudyklė. Maudyklė veikia visai stovykli skirtomis valandomis. Didelis upės plotas, skirtas maudymuisi, aptvertas trosu. Už aptvėrimo išeiti draudžiama. Maudykloje budi vienas karininkas, vienas sanit. puskarininkis ir gelbėjimo k-da iš penkių žmonių su gelbėjimo įrankiais. Budėtojas, pastebėjęs kokį nors įvykį, arba pasibaigus maudymosi laikui, sušvilpia. Pagal švilpuką visi sustoja ir laukia budėtojo įsakymo. Arklių maudyklė žemiau I stovyklos.

KA VEIKIAM POLIGONE?

Jums, ginklo broliai, gyvenantiems dar savo dalyse, tur būt, įdomu būtų išgirsti, ką veikiam poligone? Nes vieniems laimė teks pamatyti už savaitės, kitiems už septynių savaitių, o tretiems tik už metų. Vietos mažai pasikeičia per metus, bet veiksmai ir kariams duoti uždaviniai keičiasi kas valanda.

Kas gali tikėti, kad kulkosvaidis, esantis už didžiausio kalno, gali kliudyti už kelių kilometrų esantį priešą. O taip yra iš tikrųjų. Toliau mūsų aviacija atlieka tiesiog nuostabius veiksmus. Lėktuvas pasikelia 500 m aukštumoje ir prie 300—400 m ilgumo virvelės pririštą paleidžia užpakalyje specialią pūslę. Kulkosvaidininkų tikslas ją peršauti. Kulkosvaidis kvatoja, kaip padūkęs, ir ore kabanti pūslė susitraukia. Tai kulkosvaidininkų taikliosios akies darbas. Ir daugiau panašių veiksmų tenka pamatyti. Paskiausiai poligone atsivėrė raudonųjų ir mėlynųjų karas.

FUTBOLAS POLIGONE

Gegužės mėn. 27 d. poligone buvo smarkios futbolo rungtynės tarp dviejų skirtingų ginklų rūšių, t. y. artilerijos kareivių ir pėstininkų — kulkosvaidininkų. Rungtynių pažiūrėti susirinko daug žmonių, nes piliečių dalis nesuprato kas čia per paukštis „futbolas“. Kaip vieni, taip ir kiti, nors ir geri žaidėjai, bet nebuvo tinkamai susižaidę. Pėstininkai — kulk. laimėjo 0:1 prieš artileriją.

LINKSMAI PAŠOKOM

Gegužės mėn. 27 d., karo policijos mokyklos vyr. pusk. Preibio Juozo iniciatyva, poligone tarp dvaro ir lentpiūvės, gan gražioje aikštelėje, buvo surengta linksma gegužinė. Bilietų kainos buvo gan žemos: nuo 20 ct. iki 1 lt. Pagrindinis mokestis 20 ct., o iš aukojančiųjų nebuvo daugiau imama kaip tik 1 lt.

Į gegužinę atsilankė daug karininkų, aplinkinių piliečių ir kareivių. Šoko nuo 14 val. iki vėlybo vakaro. Visą laiką griežė 2 pėst. pulko dudų orkestras. Piliečiai buvo labai patenkinti, girdi: „va tokia tai bent gegužinė“.

IŠVYKO ATLIKĖ PRATIMUS

Gegužės mėn. 29 ir 30 d. išvyko į savo įgulas visi tie daliniai, kurie į poligoną turės vykti su antra pamaina, t. y. nuo liepos mėn. 15—20 dn. Visi kariai išvyko su džiaugsmu ir šypsančiais veidais, nes visi paskirtas pareigas ir uždavinius atliko gan gerai. Gegužės m. 30 d. buvo iškilmingos karininkų — kursantų išleistuvės. Išleistuvėse dalyvavo aukštieji karininkai ir t. t.

San. pusk. M. Grinius

Redakcijos prierašas: Visų mūsų bendrabarbių, esančių poligone, prašome daugiau rašinėti iš poligono gyvenimo. Be to, laukiame ir gerų fotografijų, kurios atvaizduotų įvairias poligono gyvenimo sritis. Už tinkamas fotografijas bus gerai atlyginta. Tiems, kurie manytų siuntinėti „Kariui“ fotografijų, patartumėm perskaityti š. m. „Kario“ Nr. 17 pusl. 329 straipsnį „Ko pageidaujama iš karo foto-korespondentų“.

KARIUOMENĖS UGNIAGESIAI

Apdovanojimai. Už nuopelnus ugniagesybai Lietuvos Ugniagesių sąjungos pirmininkas apdovanojo „Artimui pagalbon“ I laipsnio garbės ženklų generolus leitenantus *Tomašauską* ir *Sutkų*, pulkininkus *Jackevičių* ir *Skučą*; II laipsnio — pulkininkus leitenantus *Saladžių* ir *Augustauską*, III laipsnio — plk. ltn. *R. Bukevičių*, mjr. *Kazlauską*, leitenantus *Gavelį*, *Klimavičių* ir *Šipailą*, kapelmeisterį *Kulikauską*, viršilas *Aksamitauską*, *Bikulčių* ir *Šimanavičių*, vyr. pusk. *Vilinską*; X metų tarnybos ženklą — šaulį *T. Joffę*; „Artimui pagalbon“ medaliu — viršilas *Biveinį*, *Čemėžį*, *Domkų*, *Grigaravičių*, *Grudžinskį*, *Keblį*, *Rakauską*, *Tvarčūną*, dim. viršilą c. t. *Navašą*, vyr. puskarininkus *Gosą*, *Grigų*, *Janickį*, *Kondratą*, *Levinšką*, *Liepinį*, *Mamaitį*, *Merkių*, *Mikoliūną*, *Mikučionį*, *Miliušą*, *Petkevičių*, *Ramoną*, *Šysojeva*, *Stasenį*, *Sneideraitį*, *Vaičiulį*, *Žibą*, c. t. *Mikalauską*.

Latvijos respublikos prezidento balandžio mėn. 27 d. aktu kar. ugniag. inspektorius majoras *Ružancovas* apdovanojamas Trijų žvaigždžių IV laipsnio ordinu.

Įsakymas apie apdovanojimą bus paskelbtas „Ugniagesio“ oficial. dalyje (š. m. birželio mėn. Nr. 6).

Teismo kronika

— Kėdainių apskr. komendantūroje 1933 m. gale, tvarkant kariuomenėje tarnavusių vyrų tarnybos lapus, buvo pastebėta, kad *Žagovičius Mejeris* iš kariuomenės yra paleistas iš Kėdainių apskr. naujokų ėmimo komisijos pagal jo turimą iš kariuomenės paleidimo lapelį, išduotą sveikatos tikrinimo komisijos nutarimu. Kilus kai kurių neaiškumų, buvo užvestas susirašinėjimas, per kurį paaiškėjo, kad jokio *Žagovičiaus* sveikatos tikrinimo komisija nežino ir jokio liudijimo, kad jis netinkas karo tarnybai, nėra jam išduota. Per tardymą buvo išaiškinta, kad tas lapelis yra suklastotas. Tuo būdu *Žagovičius* buvo patrauktas atsakomybėn ir gegužės 16 dienos sprendimu nubaustas 2 metais ir 6 mėnesiais sunkių darbų kalėjimo atimant teises.

— 1 pėst. pulko jaunas kareivis *Teofilus Giedrys* pripažintas kaltas, kad jis 1934 m. sausio mėn. rūkė įmaišytas į tabaką arbatžoles ir tuo tyčia kenkė savo sveikatai. Todėl nuo to pačio mėnesio 13 d. ligi 19 d. buvo gydomas pulko ligoninėje. Už šį nusikaltimą j. k. *Giedrys* gegužės 16 d. sprendimu nubaustas 2 mėnesiais karo kalėjimo. Tą pačią dieną tas pats *Giedrys* turėjo dar ir kitą bylą, kurioje jis buvo kaltinamas už pabėgimą iš kariuomenės. Tačiau teismas jį apkaltino ne už pabėgimą, bet už tai, kad jis, būdamas suimtas daboklėje, 1934 m. kovo 14 d. savavališkai pasišalino ir išbuvo pasišalinęs 3 dienas, kada pats grįžo į pulką. Už šį nusikaltimą jis nubaustas 6 mėn. daboklės, o sudėjus bausmę už abu nusikaltimus, teismas paskyrė jam 4 mėnesius karo kalėjimo.

— Eilinis *Jonas Brivinskas* pripažintas kaltas, kad jis 1934 m. kovo mėn. 14 d., būdamas sargybiniu ir paskirtas lydėti suimtąjį jauną kareivį *Giedrį*, išleido jį vieną į kiemą, o šis dėl *Brivinsko* apsileidimo iš kareivinių rajono pasišalino. Teismas pripažino, kad *Jonas Brivinskas* tai padarė nenorėdamas padėti suimtajam *Giedriui* pabėgti, užtat gegužės 30 d. sprendimu paskyrė jam tik 11 mėnesių ir 2 savaites karo kalėjimo.

Sporto kronika

P. L. P. KARO MOKYKLOS IR V. D. U-TO SPORTO ŠVENTĖ

Ilgai laukta ir įdomi sporto konkurencija tarp kariūnų ir studentų buvo gegužės 30 ir 31 d. šventės programą sudarė lengvoji atletika, šaudymas, įrankių gimnastika ir futbolo rungtynės. Šventėje dalyvavo Respublikos Prezidentas, mokyklos viršininkas gen. *Jackus*, ats. gen. *Galvydis-Bykauskas* ir daug kitų kariuomenės vadovybės atstovų. Pirmąją dieną daugiausia buvo atlikta lengvosios atletikos atskiros varžybos ir šaudymas. Oras, nors ir nepalankus buvo, bet

rezultatai liudija apie dalyvių ryžtumą ir stengimąsi sporte kuo daugiausia tobulėti.

Atskirose varžybose įdomiausias buvo 3000 m bėgimas ir šok. su kartimi. 3000 m bėgime, seną ir prityrusį rungtynėse *Kijauską* (ASK) vos vos nesumušė kar. asp. *Švedas*, kuris yra padaręs keletą treniruočių šioj srity, bet pasirodė visai tinkamu ir pajėgiu bėgiku.

Rezultatai:

Bėgimai: 100 m.

1) *Kersnauskas* — 11,1 sek. ASK, 2) Kar. j. p. *Mikužis* — 12 sek. Karo M-la, 3) *Tamulynas* — 12 sek. ASK.

800 m.

1) *Kijauskas* — 2 min. 16 sek. ASK, 2) Kar. *Paradnikas* — 2 min. 16,7 sek. Karo M-la, 3) Kar. gr. *Baltikauskas* — 2 m. 23 sek. Karo M-la.

3000 m.

1) *Kijauskas* — 10 min. 18,6 sek. ASK, 2) Kar. asp. *Švedas* 10 min. 18,8 sek. Karo M-la, 3) Kar. j. p. *Smielauskas* — 10 min. 20,3 sek. Karo M-la.

Startas. Iš karo mokyklos dienos

Šulco foto

4×100 m estafetę laimėjo ASK, o antroji teko Karo M-lai. ASK estafetės sudėtis iš *Kersnausko*, *Požerceno*, *Bakūno* ir *Tamulyno* sukovė per 48,2 sek., o kariūnų komanda iš *Dirvianskio*, *Jalovecko*, *Baltikausko* ir *Mikužio* per 49,5 sek. Kariūnai daugumoje dalyvavę jau kitose varžybose ir mažiau treniruoti turėjo pralaimėti estafetę.

Granatos met.:

1) Kar. j. p. *Krištaponis* — 68 m. 55 cm. Karo M-la, 2) *Mikulaitis* — 62 m 04 cm. U-tas, 3) *Dinksmanas* — 59 m 95 cm U-tas.

Disko met.:

1) *Tamulynas* — 36 m 49 cm ASK, 2) Kar. j. p. *Krištaponis* — 35 m 50 cm Karo M-la, 3) *Gavėnas* — 34 m 97 cm ASK.

Ieties met.:

1) Kar. j. p. *Revuckas* — 44 m 40 cm Karo M-la, 2) *Tamulynas* — 44 m 20 cm ASK, 3) *Ulčinas* — 42 m 85 cm ASK.

Rutulio stūmimas:

1) Kar. j. p. *Krištaponis* — 12 m 8 cm Karo M-la, 2) *Tamulynas* — 12 m ASK, 3) Kar. *Valenta* — 10 m 41 cm Karo M-la.

Šok. į aukštį išibėgėjus:

1) Kar. *Kazakevičius* — 1 m 58 cm Karo M-la, 2) Kar. *Savitis* 1 m 55 cm Karo M-la, 3) *Požereckas* — 1 m 55 cm ASK.

Šok. į tolį išibėgėjus:

1) Kar. asp. *Dirvianskis* — 5 m 71 cm, 2) Kar. j. p. *Baltikauskas* — 5 m 71 cm, 3) Kar. *Jaloveckas* — 5 m 60 cm.

Šok. su kartimi:

1) Vaitonis — 3 m 40 cm ASK, 2) Kar. Savitis — 3 m 30 cm Karo M-la, 3) Kar. Kudžma — 3 m Karo M-la.

Šokimą į tolį išibėgėjus laimėjo visi kariūnai. Šaudymą laimėjo kar. Jablonskis.

Antrąją šventės dieną buvo baigta lengv. atletikos kai kurie numeriai ir pademonstruota įrankių gimnastika. Bublikai ypač patiko mankšta ant lygiagrečių. Čia geriausiai pasirodė kar. Kvietinskas su gražia stoice ir vaikščiojimu ant rankų per lygiagretes. Įvairias žuvytes ir salto nuo trampolino žiūrovai sutiko dideliu palankumu. Paskelbtas kariūnų pavojus sukėlė kai kam net ir abejonių, kodėl kariūnai ir mokyklos karininkai, metę viską, paskubomis bėgo rengtis. Vikrus darbas aikštėje: palapinių statymas, pasislėpimas jose ir greitas pasirengimas tolimesniems veiksams visiems sudarė labai gerą išpūdį ir prisirišimą prie kariūnų. Tokios sporto šventės labai suartina kariuomenę su visuomene, ir yra labai svarbu. Surengtoji kariūnų sporto šventė visiems žiūrovams paliko gilų ir neišdildomą išpūdį tvarkos, judrumo ir pasiryžimo pavyzdžių. Po to sekė futbolo rungtynės, kurios baigėsi lygiomis 0:0 ir dovanų išdalijimas. Vakare buvo surengtas Karo Mokyklos salėje pasilinksminimas.

Linkutis

TAURAGĖS ŠAULIŲ ESKADRONO KONKŪRAI IR SPORTO ŠVENTĖ

Birželio mėn. 3 d. šaulių eskadrono vado p. Jakučio iniciatyva buvo surengti eskadrono konkūrai ir sporto šventė, kurios pasižiūrėti atvyko per 4000 žmonių. Programa buvo labai plati ir truko 5 val.

1) 100 m bėgimas į tolį. Dalyvavo 12 bėgikų. Prieš vėją bėgant Tepferis finišą pasiekė per 12,5 sek., o vyr. pusk. Atkočaitis per 13 sek. Dovanų pirmasai gavo 10 lt., ant-rasai 5 lt.

2) Ieties mėtymas. Toliausiai numetęs gavo 10 lt. dovaną. Dalyvavo 4. Pirmą vietą — 44,5 m išmetęs laimėjo pirmąją vietą ir gavo dovaną virš. Ermošenka.

3) Disko mėtyme dalyvavo 3. Pirmąją vietą laimėjo ir gavo dovaną 10 lt. virš. Ermošenka — 27,58 m.

4) Rutulio stūmime dalyvavo 3. Pirmąją vietą laimėjo ir gavo 10 lt. dovaną virš. Ermošenka — 9,37 m.

5) Grupinis 1600 m jojimas riščia. Dalyvavo 17 raitelių trijose grupėse. Pirmuoju atjojęs gavo 25 lt., antruoju 15 lt. ir III-ju 10 lt. dovaną. Pirmąsias vietas laimėjo ir gavo dovanas 25 lt. sumos: Lukošius Antanas, arkliu „Meškys“ viet. veislės, šaulys Daukšas Vincas arkliu „Juodis“ v. v.; šaulys Butkus Jonas, arkliu „Bėras II“. Antrąsias vietas laimėjo: šaulys grand. Jocys arkliu „Moricu“, šaulių esk. vadas Jakutis arkliu „Atmintis“, šaulys Aleksa arkliu „Kaštanas“. Trečiąsias vietas laimėjo: šaul. Katauskas arkliu „Peteris“, Kuršaitis kumele „Liotė“ ir Augaitis Aleksas „bėriu II-ju“.

6) Įdomiausias užjojimas buvo 1600 m distancija šuoliais. Keturiomis grupėmis dalyvavo 20 raitelių. Dovanos tos pačios. Pirmaisiais apjojo: jaun. ltn. Ramančionis su „Favorite“, Jocys „Moricu 1-ju“, šaul. Šimkartis su kum. „Roma“ ir Kasperavičius arkliu „Bėras I“.

7) 800 m užjojime su 7-is 90 cm aukščio kliūtėmis pirmąją vietą laimėjo Stašinskas arkliu „Kajus“, antrąją vietą — jaun. ltn. Ramančionis — „Favorite“. Visus laimėjusius pasveikino garbės prezidiumo pirm. plk. Genys ir išdalino dovanas. Ypač raitų lenktynėmis publika buvo labai susidomėjusi.

LFLS — LGSF 0:0

Gegužės mėn. 30 d. Lietuvos futbolo pirmenybėms žaidė LFLS su LGSF. Prieš rungtynes greičiau buvo galima laukti LFLS laimėjimo, tačiau išėjo kitaip. Jos puolėjai, nors ir buvo kurį laiką persvaroj, neišstengė įmušti nė vieno golo. Tas pats ir su LGSF puolėjais. Aplamai, visų mūsų futbolo LL komandų puolėjai žymiai blogesni už gynėjus. Tą patį galima pasakyti ir dėl valstybinės futbolo komandos.

Taigi, šios komandos, neįmušusios golų, pirmenybių taškus pasidalino pusiau.

KSS — Š. Š. KOVAS 3:2 (1:0)

Gegužės mėn. 31 d. Klaipėdoje dėl brangių pirmenybių taškų žaidė du LL komandų šulai — meisteris Šančių šaulių Kovas su eksmeisteriu Klaipėdos KSS. Šitomis rungtynėmis futbolo mėgėjų susidomėjimas buvo nepaprastas, kurie buvo nustebinti meisterio pralaimėjimu. Pirmą puslaikį koviečiai baigia 1:0 savo naudai, o antram veda 2:0. Po to ima vy-

rauti KSS ir išnaudodama progas įvaro iš eilės tris golus, rungtynės baigia 3:2 savo naudai ir atima du brangius iš meisterio pirmenybių taškus. Dabar, kol kas, iš LL komandų pirmąją vietą eina LGSF.

MSK — K. SVEIKATA 6:1 (1:1)

Birželio mėn. 3 d. Lietuvos futbolo pirmenybėms žaidė, galima sakyti, vienodo pajėgumo komandos — MSK su Kybartų „Sveikata“.

Pirmo puslaikio pradžioj vyrauja kybartiečiai ir 16 m. įvaro golą. Po šio MSK sukranta ir turi keletą progų rezultata išlyginti, bet tai įvyko tik prieš puslaikio pabaigą.

Antram puslaiky jau aiški MSK persvara ir jie įmuša iš eilės tris golus. „Sveikata“ pakrinka ir silpnai ginasi. Tuo naudojasi MSK ir lengvai rungtynes baigia 6:1 savo naudai.

KVIES UŽSIENIO LENGVAATLETUS

Lengvosios atletikos sąjunga kamuolio žaidimo sąjungai pasiūlė, kad per rengiamas futbolo rungtynes su užsienio komandomis būtų kviečiami ir užsienio geresni lengvaatletai su kuriais per futbolo rungtynių pertraukas rungtųsi mūsų lengvaatletai. Tuo norima suįdominti mūsų sportininkus daugiau lengv. atletika ir duoti progos palyginti savo jėgas su geresniais užsienio sportininkais. Kažas tokiam sumanymui pritaria ir, tur būt, kitą kartą su užsienio futbolininkais atvyks vienas kitas ir lengvaatletas.

LIETUVA — LATVIJA

Birželio mėn. 10 d. Kaune, kariuomenės stadione, bus septynioliktosios tarpvalstybinės futbolo rungtynės su latviais. Joms mūsų futbolininkai jau seniai rengiasi. Sudaryta komanda atlieka kontrolines rungtynes, treniruotes ir t. t. Kaip žinom, eilines latvių komandas mūsų futbolininkai šiemet ypatingai „karštai išvanojo“, o kaip bus su valstybine, sunku kas nors pasakyti.

IŠ ŠAULIŲ FUTBOLO PIRMENYBIŲ

Kasmet tarp šaulių s-gos futbolo komandų yra pravedamos pirmenybės meisteriui išaiškinti. Ir šiemet jos vyksta visu tempu.

Gegužės m. 31 d. Telšiuose žaidė komanda „Džiugas“ su Rietavo „Žaibu“. Laimėjo 2:0 (1:0) „Džiugas“. Tą pačią dieną Alsėdžiuose „Šaulys“ žaidė su Godunavo „Šauliu“. Laimėjo 6:1 Alsėdžių „Šaulys“.

Birželio m. 3 d. Telšiuose „Džiugas“ Alsėdžių „Šaulių“ nugalėjo net 18:2 (9:1).

Kaip matom, „Džiugas“ yra gana stipri komanda ir, galimas dalykas, ji bus III-os š. rinktinės meisteriu ir dėl meisterio vardo rungsis su Žemaitijos nugalėtoju.

IŠ PASAULINIŲ FUTBOLO PIRMENYBIŲ

Jau antras mėnuo, kai didesniuose Italijos miestuose vyksta smarkios futbolo kovos dėl pasaulio nugalėtojo vardo. Birželio 3 d. jau buvo pusiaufinalinės rungtynės, kurių rezultatai tokie: Italija — Austrija 1:0, Čekoslovakija — Vokietija 3:1. Taigi, kitą sekmadienį (VI. 9.) Romoje finale susitiks Italija su Čekoslovakija. Viena iš jų laimės pasaulinio futbolo meisterio vardą, kita antrą vietą, o šiandien dėl trečios vietos susitinka Austrija su Vokietija.

NAUJAS KŪNO KULTŪROS RŪMŲ DIREKTORIUS

Nuo birželio mėn. 1 d. paskirtas naujas kūno kultūros rūmų direktorius — Kauno apskrities antro rajono pradžios mokyklų inspektorius Vytautas Augustauskas. Šeštadienį (VI. 2) senasis direktorius plk. ltn. dr. Jurgelionis perdavė savo pareigas naujam direktoriui.

KSS — P. MAKABI 4:2 (1:1)

Birželio mėn. 3 d. Klaipėdoje Lietuvos futbolo pirmenybėms žaidė Panevėžio Makabi su Klaipėdos KSS. Kadangi dėl makabiečių jau „įprasta“ pralaimėti aukščiau, kaip penkių, šešių golų skirtumu, tai ir šį kartą buvo laukta „tradicinio“ įvykio. Bet smarkiai apsirakta — Makabi visai futboliskai priešinosi ir pralaimėjo stipriai KSS tik 2:4, o pirmą puslaikį baigė net lygiomis — 1:1. Reikia manyti, kad antram rate iškovos vieną kitą tašką.

RYGA — VILNIUS 2:0 (0:0)

Birželio mėn. 3 d. Vilniuje žaidė pirmas tarpmiestines futbolo rungtynes Rygos miesto rinktinė su Vilniaus rinktine. Laimėjo Rygos rinktinė, santykiu 2:0. Vilniečiai turėjo keletą gerų progų rezultata pagerinti, bet rimtesnių rungtynių stoka žymiai siaurino orientaciją prie priešo vartų. Be to, neišnaudojo pendelio. Prie progos reikia pasakyti, kad Vilniaus futbolininkai sąlygas sportuoti turi menkas; neturi trenerio, gerų aikščių, rimtų rungtynių ir t. t.

Į Šaulių gyvenimą

XI RINKTINĖS BŪRIŲ VADŲ SUVAŽIAVIMAS

Gegužės mėn. 31 d. Raseiniuose buvo XI rinktinės būrių vadų suvažiavimas. Jame neatsilankė tik vieno būrio vadas. Taigi, būrių vadų suvažiavimas buvo gausus. Įvairiais reikalais pranešimus patiekė rinktinės pirmininkas, apskr. komend. plk. Murnikas ir rinktinės valdybos sekretorius, gimnazijos mokytojas Maknickas. Buvo pranešta, kad rinktinė aktingai dalyvaus nepriklausomybės paminklo iškilmėse, kurios bus birželio mėn. 24 d. Iškilmėse dalyvaus Tautos Vadas su ministeriais. Tą dieną į Raseinius suplauks daug šaulių, iš viso apie 2000. Toliau pranešta apie rašomą XI rinktinės istoriją ir raginta rinktinės valdybai siųsti reikalingą medžiagą. Be to, buvo dar kalbėta ugniagesybos ir kt. reikalais. Iš būrių vadų pranešimų matyti, kad dabar visi būriai daug dirba sporto srity. Baigiamą žodį pasakė rinktinės pirmininkas.

Br. Mickevičius

PASIBAIGĖ SANITARIJOS KURSAI RASEINIUOSE

Pasibaigė sanitarijos kursai, kuriuos surengė miesto būrio šaulių moterų skyrius. Kursus pradžioj lankė per 40 asmenų, o egzaminus išlaikė 20 asmenų. Kursai truko per 3 mėn. Lektoriais buvo vietos gydytojai.

Kursų baigimo progą, gegužės mėn. 30 d. buvo suruošta vakariene, kurioj dalyvavo rinktinės valdyba, lektoriai, kursantai ir t. t. Vakarienes metu buvo išdalinta kursų baigimo pažymėjimai.

B. M.

PAVYZDINGI VYRAI

Ramanovos kaimo (Onušio valsč., Trakų apskr.) jaunuoliai — atsarginiai ir jaunesni vyrai labai pamėgo kariškąjį sportą. Prsidirbę turnikų ir kitų gimnastikos įrankių mankštinas. Kiekvienas stengiasi geriau atlikti, vis kalbėdamiesi apie linksną kariuomenės gyvenimą ir sportą. Pagavę daugiau atliekamo laiko, iriasi ir plaukioja čia pat esančiam ežere. Vakaraus susibūrę dainuoja visų mėgiamas kariškas dainas.

Netarnavusieji kariuomenėj iš karto negalėjo užsiversti ant turniko, bet dabar jau pramoko. Daugumas neblogiau užsiverčia už atsarginius. Tokiems ir kariuomenėj lengva bus tarnauti.

Onuškis. Šį pavasarį nemaža grįžo vyrų, atitarnavusių kariuomenėje. Pažymėtina, kad kai kurie iš grįžusių prieš karo tarnybą buvo labai įkyrūs ir dideli padaužos. Dabar visai kitokie: grįžo išauklėti, mandagūs, tvirtos valios vyrai ir toliau stengiasi daugiau šviestis. Daugumas įsirašė į vietos šaulių būrį. Skaito laikraščius, knygas ir t. t. Džiaugiasi tėvai, kad grįžo jų sūnūs sveiki ir naudingi jiems ir visuomenei.

Ats. j. s. p. Junaltis

NEŠAUDOM „DIEVUI Į LANGUS“

Lekėčiai (Šakių apskr.). Gegužės 23 d. Lekėčių ir Kuro šaulių būriai atliko pavasario šaudymo pratimus. Šaudyta kovos šoviniiais. Pirmo pratimo distancija — 100 metrų, po 3 šovinius kiekvienas šaulys, nuo atramos; antras pratimas gulom, be atramos, atstumas — 150 metrų. Kiekvienas šaulys stengėsi tiinkamai šovinius sunaudoti — išmušti 36. Viešniems tai pavyko atlikti geriau, kitiems blogiau. Ypatinai šaudymu buvo susidomėję tie šauliai, kurie šaudė iš kovos šovinių pirmą kartą. Pirmoje ir antroje distancijoje įvykdę sąlygas gavo pakartotinai šaudyti. Geriausiai šaudė ir daugiausia taškų surinko Kuro būrio šaulys, ats. j. pusk. Pikčiilingis Antanas ir Lekėčių būrio šaulys, kuopos vadas ats. j. ltn. Radvila Vladas.

Kapitonas patenkintas. Šaudymo rezultatai geri. Apilamai, geresni už kitų metų — žymi pažanga. Visas šaudymas buvo atliktas tvarkingai, pagal šaudymo taisykles, komandas ir tvarką. Tenka pabrėžti, kad šauliai, tarnavę kariuomenėje, šaudė geriau už netarnavusius.

Šaudyme dalyvavo beveik visi rikiai ir 15 Lekėčių būrio šaulių — moterų, kurios taip pat neblogai šaudė.

St. Povilaitis

NATKIŠKIŲ ŠAULIŲ BŪRIO DEŠIMTMETIE

Šiomet Klaipėdos krašte keletas būrių, jų tarpe ir Natkiškių būrys, mini savo šauliško darbo pirmąjį dešimtmetį.

Gegužės 21 d. Natkiškiuose buvo iškilmingas vietos šaulių būrio dešimtmečio paminėjimas. Dalyvavo šaulių XX rinktinės vadas Brūvelaitis, rinktinės valdybos pirmininkas Vanagaitis, Pagėgių šaulių kuopos vadas ltn. Jatulis, kaimyninių šaulių būrių atstovai ir tūkstantinė žmonių minia. Buvo iškilmingai pašventinta vėliava ir įteikta Natkiškių šaulių būriui.

Be to, dar buvo šaulių paradas, pasakyta keletas kalbų ir pavaišinta svečiai. Vakare vaidino „Du broliai“. Aplamai, iškilmės sutraukė daug žmonių, kad Natkiškiuose dar tiek niekad nėra buvę. Iš viso darosi įspūdis, kad nors ir labai sunkios sąlygos ir trukdo šaulišką darbą įvairios kliūtys ir persekiojimai, tačiau šauliška idėja Klaipėdos krašte pradeda prigyti.

Jonas A. Mislūnas

KUČIŪNUOSE ISTEIGĖ SPORTO KLUBA

Gegužės mėn. 27 d. Kučiūnų šaulių būrio visuotiniame susirinkime buvo aptarta visi parengiamieji Joninių šventės darbai ir įsteigtas sporto klubas. Sporto klubas jau turi gražiai veikiančią keletą sekcijų. Futbolo komanda, kuri šiemet įsisteigusi, jau turėjo vienas rungtynes. Moterų sekcija rengiasi antrą kartą pasirodyti su sporto plastika. Lengvoji atletika taip pat veikia vieni kitus pralenkdami. Ypač atsidedęs treniruojasi š. Juozas Ramanavičius granatos mėtyme, kuris numeta granatą 63 m.

Gojalis

ŠAULIAI IR MOKINIAI TVARKO KARIŲ KAPUS

Kaip kitais metais, taip ir šiemet Marijampolės karių kapus šauliai ir mokiniai apsodino gėlėmis. Kad kapuose laikytųsi drėgmė, vietos pulkui padedant į antkapius įdėta molio (antkapiai cementiniai) ir duota naujo juodžemio. Dėl sausros ir dabar šalto oro gėlės tarpsta tik vidutiniai. Kaip tradiciniai rūpinas rinktinės vadas.

KLAIPĖDOS KRAŠTE ORGANIZUOJAMI „VYTIJOS“ RAITININKAI

Birželio 2 d. pasienio policijos vado p. Stasiulio iniciatyva Klaipėdoje, „Viktorijos“ patalpose, buvo pirmas Klaipėdos krašto raitųjų sporto sąjungos „Vytija“ organizatorių pasitarimas. Jame dalyvavo pas. policijos vadas p. Staniulis, ats. kpt. Litvinas, ats. art. kpt. Geležinis ir ats. kar. j. ltn. Paulauskas.

Nutarta šį tikrai rimtą ir gražų raitųjų sporto sąjūdį plėsti Klaipėdos krašte. Šiame krašte yra daugiau jojimui tinkamų arklių, bet iki šiol raitųjų sportas nebuvo organizuojamas.

Šią vasarą numatyta surengti didelę raitininkų šventę su rungtynėmis ir t. t. Į talką pasikviesti nutarta dabar krašte vasarojančius gusarus ir Klaipėdos įgulos karininkus. Be to, sueiti į kontaktą su šauliais, lengvųjų arklių auginimo ir kitomis lietuviškos orientacijos organizacijomis.

Birželio 9 d. 16 val. nutarta ten pat susirinkti ir plačiau šiuo reikalu pasikalbėti. Į šį pasitarimą kviečiami atvykti visi klaipėdiškiai, kas tik myli arklių ir balną.

Ats. j. ltn. Paulauskas

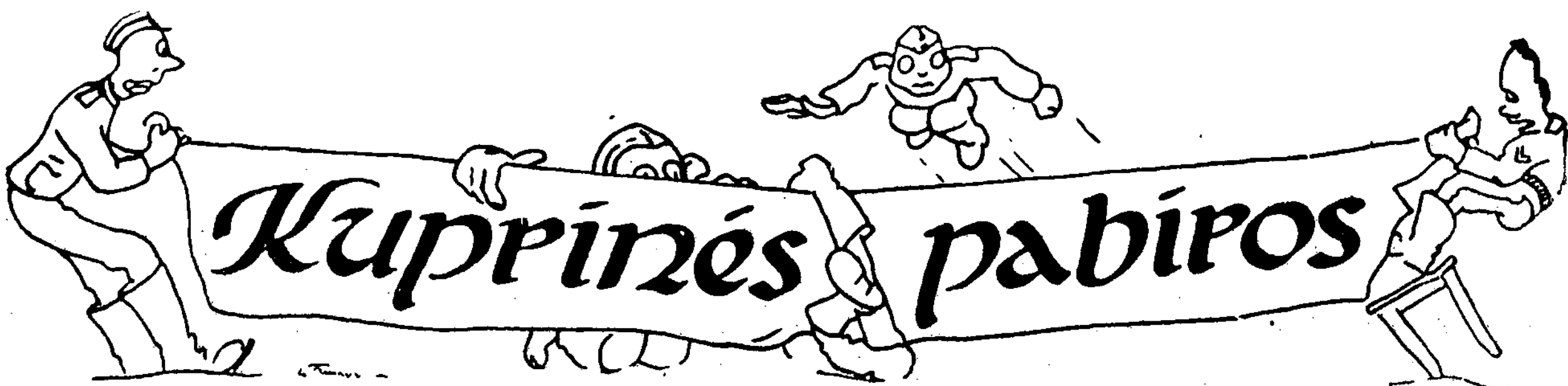
NAUJASIS SAVANORIŲ KŪRĖJŲ CENTRO PREZIDIUMAS

Naujoji Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos centro valdyba buvo paskelbta pereitam numerį, aprašant savanorių kūrėjų atstovų suvažiavimą. Dabar naujoji valdyba iš savo tarpo pasirinko prezidiumą, kuris šiaip pasiskirstė pareigomis: ats. plk. ltn. P. Gužas — pirmininkas, K. Matulevičius ir M. Miškinis — vicepirmininkai, dr. Sruga — išdininkas, J. Mikoliūnas ir J. Kalnėnas — sekretoriai.

SKAUTAI YRA PASIRYZĖ ATITAUTINTI PADEMARKLINIJI

Ukmergės r. tunto skautų rūpesčiu pafrontėj (Dubingiuose) rengia stovyklą, į kurią atvažiuos Giedraičių, Širvintų ir kitų vietų skautai. Bus dainuojamos prie laužų kariškos dainos (kurių jau ir giesmynėlis išleistas), daromi susiartinimai su aplenkėjusiais gyventojais. Visi Lietuvos skautai turi žengti į atitautinimo darbą — aplankyti stovyklą.

Juoz. P. Uod.

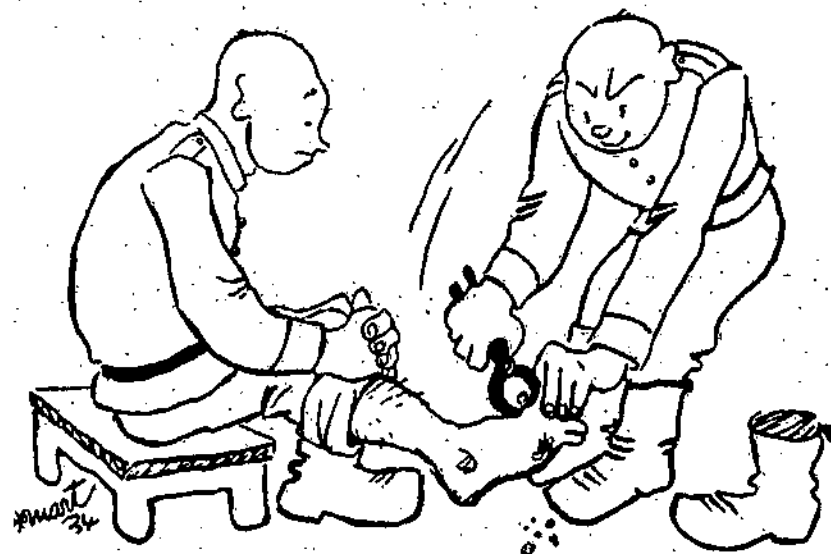
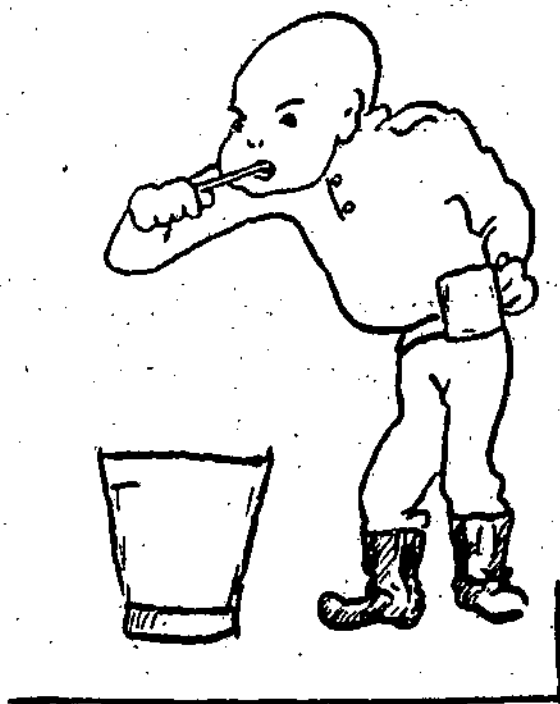

OI KARIUOMENĖJ, VYRUČIAI, UŽ NEŠVARĄ ČIUMPA DRUČIAI

KOJU REMONTAS

(Vyr. pus. Kostečkos karikatūros ir žodžiai)

Mūsų kaimas, aplamai,
Švaros laikos per mažai.
Štai atvyksta naujokėlis
Pasišiaušęs susivėlęs.
Jo ausyse grybai auga,
Pamagėse visoks raugas.
O kariuomenėj, vyručiai,
Už nešvarą čiumpa dručiai.
Visur tvarka, drausmė kieta,
Čia jau švarai pirma vieta.
Čia, mat, tokį jau nabagą
Tuoju paima į naga.
Tuoju kudašiu jam nurauna,
Ir nušveičia, ir nuplauna.
Ir taip per tarnybos laiką,
Prie tvarkos ir švaros laiko.
Ir tuoju čia mūs kiekvienas
Taip pamėgsta higieną.
Kad nerastum jau kuopoje,
Juodo kaklo, juodų kojų.
Štai, vyručiai, Simas Pantis
Jis pavalgęs valos dantis.
Stropus Simas toj švaroj —
Argi vienas mūs kuopoj.
Imkim kad ir Igną Krumą
Tikrą pavyzdį švarumo.
Jis neis gulti, garantuoju.
Nemazgojęs veido — kojų.
Dar štai matom Joną Purą
Darant rimtai manikiurą
Ir, bendrai čia mūs kiekvienas
Tuoju pamėgsta higieną.

„Daktaras“: Aitai-ai, kiek tu nuospaudų atsivežei iš kaimo! Vis tai civilinių lakierkų maionumai. Jei ne aš, vargu tu, vyrel, pėsčias pasiektum poligona!

VALANDOS

— Fabrike dirbdamas visada turėjau viršaus valandų, — giriasi naujokas Kilpa.

Jo draugas (palingavęs galvą, pats sau). Matyt, nekoks žmogus, jei ir prieš kariuomenę jau gaudavo valandų.

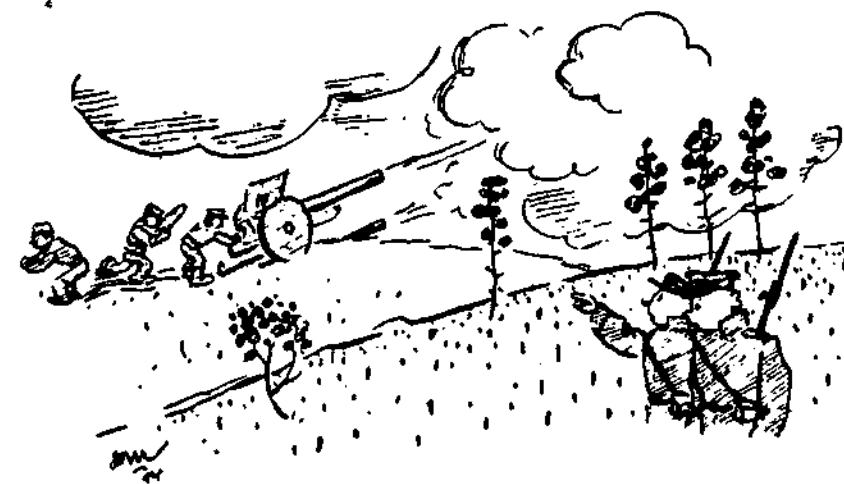
IŠSIBLAŠKYMAS

— Sakyk gi man, Jonaiti, kas daryti, kai nušali kojas? — klausia eilinis Pūkas savo bičiulį.

— Reikia jas trinti sniegu.

— Puiku. Bet kas daryti vasara, kai sniego nėra, a?..

VIS DĖLTO UGNIS

Jau kelios savaitės kaip šaltas oras (iš poligono radio).

Poligono žvalgai: Žinai, brolyt, jei ne ta mūsų artilerijos ugnis, visai čia sustirtumėm nuo tų šaltų vėjų ir lietaus!

ŠIU LAIKU MERGINOS

— Gegužinėn vyksiu su tamsta tik ta sąlyga, jei prižadat nebučiuoti, — pareiškė Šančių Zosytė eiliniui Bimbai.

— Prižadu, brangioji, prižadu.

— Jei taip, tai kurių galų man toji gegužinė!

PER PAMOKA

Mokytojas klausia neparašiusį užduoto darbo mokinį:

— Kodėl tu, Jonuk, neparašei rašinio? Ar tingėjai, ar pamiršai?

— Ne, man, ponas mokytojau, koja skaudėjo.

— Dėl kojos galėjai parašyti. Bene tu su koja rašai?

— Ne su koja. Bet aš negalėjau nueiti į miestą rašalo parsinešti, — atsako mokinys.

NEAIŠKU

— Eikš, Simai! Išgersime truputį. Ko tu nori: alaus ar limonado?

— Tas pareina nuo to...

— Nuo ko?

— Nuo to, kuris mudviejų mokėsime.

Agaras

GERAS LAIPSNIS

— Ar turėjai kokį laipsnį kariuomenėje — klausia tėvas, parvykusio į at-sargą sūnaus.

Sūnus: — Kaip gi. Turėjau tokį laipsnį, kokį kareiviai myli.

Tėvas: — Na, tai kokį tu jau turėjai?

Sūnus: — Virėjo.

PER HIGIENOS PAMOKA

Pulko gydytojas į kareivį: — Kuomet pas žmogų smarkiausiai plaka širdis?

Kareivis: — Tuomet, kada gauna naują „Kario“ numerį.

Al. Sicila

SIMULIANTO SAPNAS

Rytą jaunas kareivis sako savo draugui:

— Žinai, brangus drauge, šianakt sapnavau įdomų sapną!

— Na kokį?

— Sapnavau, kad buvo viena diena mano gyvenime, kada nebuvau baustas.

Mk. Vlts

Kariuomenės leidiniai

Mūsų Žinynas XXVI t. Nr. III

Šis M. Ž. n-ris beveik visas skirtas kariuomenės ūkio reikalams. Tik pradžioje įdėtas vienas gen. št. mjr. Rapšio straipsnis apie pėstininkus: pėstininkų modernėjimo linkmė.

Ūkio ir Kariuomenės skyriui įžangą parašė gen. ltn. Sutkus. Joje jis pabrėžia, kad, nagrinėjant valstybės ir visuomenės ūkiškus reikalus, neturėtų būti užmiršti ir kariuomenės, arba, aiškiau tariant, karo ūkiškieji reikalai. Tuo tarpu mūsų periodinėje spaudoje labai mažai rodoma susidomėjimo tuo reikalu. Plk. ltn. R. Bukevičius plačiai rašo apie karo biudžetą, pabrėždamas, kad karo biudžetas — taikos ir nepriklausomybės laidas. J. Baltrušis įdomiai išaiškina, koks buvo mūsų kariuomenės maitinimas 1933 m. Plk. ltn. Ramanauskas išsamiai supažindina su naująja kariuomenės dalių dangos aprūpinimo sistema. Inž. technologas V. Maleinas rašo apie duonos konservavimą kariuomenės reikalams ir apie tai, ar leistina chemiškai apdirbinėti miltai.

Toliau randame ilgoką straipsnį apie mėsos konservus prancūzų kariuomenėje. Plk. Acus-Acukas supažindina su lauko kepyklomis.

Kardas Lietuvos karininkų laikraštis Nr. 11 (188)

Šis Kardo n-ris žymiai padidintas. Visas jis skirtas 1-jai mūsų generalinio štabo karininkų kursų laidai pažymėti ir nušviesti. Pirmoje vietoje Resp. Prezidento kalba, pasakyta Karininkų Ramovėj. Toliau — vyr. štabo viršininko gen. ltn. Kubiliūno žodis, palydint gen. št. kursų Prezidento Antano Smetonos laidą.

Dviejuose straipsniuose (Evoliucijos keliais ir Naujuosius generalinio štabo karininkus sutinkant) statomos gairės gen. št. karininkų darbe, gyvenime ir santykiuose. Kituose straipsniuose nušviečiama, kaip buvo įsteigti gen. št. karininkų kursai, kaip jie sutvarkyti, kaip dirbama, mokoma ir t. t. Plačiai aprašytos pačios išleistuvės. Vertas dėmesio ir feljetonas (Laisvosios valandos), kuriame bendrais bruožais pavaizduoti kursų klausytojų tarpusavio santykiai, nuotaika ir kiti užkulisinio gyvenimo dalykėliai.

Kariūnas Nr. 9—10

Įžanginiu straipsniu Karas ir Lietuva atsiliepia į šių dienų karo politikos klausimus. Ypatingai šiltai aprašytas atsisveikinimas su švedų kpt. von Heijne, kuris artimai buvo susigyvenęs su karo mokyklos karininkais. Toliau eina beletristiniai dalykėliai, kuriuose imamos kariškos temos — žirgas, lėktuvai ir parašutas. J. ltn. Valevičius vis dar tebevargsta su vieninio kovotojo mokymu ir ketina baigti tik kitam n-ry. Išsiverstas iš rusų karo literatūros įdomus rašinėlis, liečiąs karo meno istoriją. Yra savojo gyvenimo kampelis, keli eilėraščiai ir iliustracijos.

Naujieji leidiniai

Vairas Nr. 6

Vygandas įdomiai ir įtikinamai kalba dėl Pabaltijo sąjungos reikalo, aiškiai išskeldamas visas tas priežastis ir aplinkybes, kurios svarbios vienai ir kitai pusei. Dr. J. Purickis ilgokam straipsnyje, gražiai paremtam pavyzdžiais, sustoja ties tautinėmis lietuvių ideologijos problemomis ir išaiškina, kad kiekviena tauta, ar ji didelė ar maža, turi šiuos vyriausius tikslus, būtent, laikyti savo gyvybę bei tautinį individualumą. Vyt. Alantas novelėje Magdalena vaizduoja kaimo mokytojos dramą, kai joje pradeda reikštis motinystės instinktas. V. Mačiūnas rašo apie naująsias literatūros mokslo sroves Vokietijoje. Dr. J. Balys nagrinėja ir cituoja paskutinių laikų lietuvių liaudies dainas ir prieina tokią išvadą, kad mūsų liaudies kūrybiškas pajėgumas nėra dar išsisėmęs, gal tik pakitėjusi pati forma.

Antrąją ir didesnę žurnalo dalį sudaro Kultūros apžvalga ir recenzijos.

M. Gorki. Motina I d. Išvertė V. Montvila. 203 pusl. Kaina 2,50 lt.

M. Ivanauskas. Betono darbai

Šioje knygutėje duodama nurodymų ir supažindinima, kas toks betonai, jo stiprumas, kaip daromas cementas ir naudojamas statybos reikalams. Kaina 1 lt.

Felix Arvydas. Das Memelland ist es wirklich Deutsches Land?

Knygelė parašyta vokiškai. Joje aiškinamos lietuvių teisės į Klaipėdos kraštą. Kaina 2 lt.

Brolių Tomdykų. Didmiesčio simfonija. (Milijonų vaitojimai). Romanas II, Kaunas, „Šviesos“ knygyno leidinys Nr. 4. 1934 m. 128 psl. Kaina 2 lt. 50 ct.

Boleslovas Prūsas. „Faraonas“. I tomas. Vertė J. Strazdas-Jaunutis. „Sakalo“ b-vės leidinys, Kaunas, 1934 m., 304 psl. Kaina 4 lt.

Tai didžiulis lenkų literatūros kūrinys, parašytas talentingo romanisto Boleslovo Prūsos, arba, tikriau sakant, Aleksandro Glovackio (tikroji pavardė). Autorius, būdamas plataus išsilavinimo, gilaus proto ir geras žmonių psichologijos žinovas, gerai mato visuomenėje įsigyvenusias ydas ir savo plunksna kovoja. Savo puikiuose veikaluose talentingas romanistas bei publicistas plaka visuomenės palaidą gyvenimą, nesąžiningumą, gobšumą, apsileidimą. Jis moko savo tautą darbštumo, taurumo ir nurodo kelius į laimingesnį gyvenimą. Tačiau tauta, besirūpindama savąja laime, neturinti pamiršti ir žmonijos gerovės. Todėl, be savo nacionalinių uždavinių, autorius primena tautai nepamiršti ir internacionalinių kitų tautų gerovės (ką, deja, šių dienų lenkai labai dažnai pamiršta). Tokie taurūs motyvai vyrauja Aleksandro Glovackio kūryboje.

Šiame „Faraono“ veikalė autorius daugiausia nagrinėja socialines ir politines problemas. Romanui medžiaga paimta iš XI amžiaus prieš Kristų Egipto gyvenimo, XX-sios faraonų dinastijos žlugimo laikotarpio. Romano forma, bet su mokslišku tikslumu Al. Glovackis vaizduoja mums senojo Egipto gamtą, žmones, valstybės vyrus ir valstybės santvarką.

Šis veikalas suteikė Bol. Prūsui pasaulinės literatūros kūrėjo vardą, už tat „Sakalo“ b-vei, patiekusiai mūsų skaitytojams tokios aukštos literatūrinės vertės veikalą, tenka būti dėkingiems.

Be to, tenka pabrėžti, kad romanai labai gražiai, estetiškai išleistas ir iliustruotas istoriškais paveikslais. Įdėtas ir autoriaus atvaizdas, biografija ir Egipto žemėlapis.

Lauksime kitų 3-jų tomų.

Kpt. Vilutis

Maksim Gorki. Italijos Vaizdai. Išvertė P. Vaičiūnas. 99 psl. Kaina 80 ct.

Šioje mažoje knygelėje 11 nedidelių apsakymėlių, kurie pavadinti taip: 1) Moteris — Motina. 2) Vaiko dovana — Dievo dovana. 3) Kristaus gimimo naktį. 4) Jaunas muzikantas. 5) Žvejai. 6) Atsisveikinimas. 7) Pasaulis — ne be gerų žmonių. 8) Kaip kasė tunelį. 9) Kristus kėlėsi. 10) Vaikų sutikimas. 11) Išdaviko motina.

Tą knygelę daugelis skaitys įdomiai. Čia Italijos krašto aplinkuma, o pats gyvenimas bei veiksmai bendrieji, žmoniški. Vaizdeliuose daug gražių minčių ir naudingų pamokų.

Pranešimas

DĖL ISTOJIMO PIRMOJO LIETUVOS PREZIDENTO KARO MOKYKLON

1) Norintieji įstoti Pirmojo Lietuvos Prezidento Karo Mokyklon kadro kariūnais prašymus paduoda J. E. P. Respublikos Prezidento vardu.

Prašymai siunčiami Pirmojo Lietuvos Prezidento Karo Mokyklos viršininkui nuo VII. 1 d. iki VIII. 10 d.

Prie prašymo turi būti pridėti:

a) gimnazijos arba tolygios Šv. Min. patvirtintos mokyklos kurso baigimo atestatas, arba jo notarialiai patvirtintas nuorašas;

b) gimimo metrikai;

c) apskrities viršininko liudijimas apie politinę ištikimybę, dorą elgesį ir kad nebuvo teismo baustas;

d) dvi fotografijos;

e) savo ranka rašytas curriculum vitae.

Pastaba: aktyvės tarnybos liktiniai puskarininkiai ir aktyvės tarnybos eiliniai prašymus su visais dokumentais (išskyrus nurodytą punkte c) siunčia prie raportu komandos keliu su tokiu apskaičlavimu, kad jis iki rugpjūčio 10 d. su atskiros dalies vado atestacija ir tarnybos lapu pasiektų Karo Mokyklos viršininką.

2) Kandidatai į priėmimo komisiją stoja VIII. 16 d. 9 val. Pirmojo Lietuvos Prezidento Karo Mokyklos rūmuose.

Kandidatų sveikatos tikrinimas ir konkursiniai egzaminai iš lietuvių kalbos ir Lietuvos istorijos truks iki VIII. 23.

Stojantieji tame laikotarpyje galės apsigyventi mokyklos patalpose.

Maistu, kol bus priimti, turės patys apsirūpinti.

Mokslo pradžia VIII. 24 d.

Centrinė Karluomenės Biblioteka nuo birželio 15 d. iki liepos 15 d. bus uždaryta. Skaitytojai kviečiami gražinti knygas iki birželio 15 d. Bibliotekos darbo valandos: pirmad., trečiad., ketvirtad. 7,40 — 14 val.; antrad. ir penktad. 7,40 — 12 ir 17 — 19 val., šeštad. 7,40 — 12 val.

Rengiama Jūros Diena

Lietuvos didžiosios sąjungos — Vilniui vaduoti, šaulių, jūrininkų, kultūrinio su Klaipėda bendradarbiavimo, studentų, sporto ir kitos — rengia šiemet *Jūros Dieną*. Ji bus rugpjūčio mėn. 12 d., sekmadienį. Svarbiausios Jūros Dienos iškilmės bus Klaipėdoje, pajūry, kur iš visos Lietuvos suvažiuos daugybė tūkstančių žmonių. Tą pačią dieną Jūros Diena bus ir visoj Lietuvoj: apskrities miestuose, miesteliuose ir kaimuose, kur jūros svarbai populiarinti bus paskaitos, eisenos, sakomos prakalbos.

Jūros Dienai organizuoti sudaryta:

Vykdomasis komitetas, į kurį įeina šių organizacijų atstovai: VVS — inž. Z. Bačelis, pirmininkas; jūrininkų s-gos — plk. lt. St. Kuizinas, vicepirmininkas; kultūrinio su Klaipėda bendradarbiavimo s-gos — dr. G. Valančius, sekretorius; šaulių s-gos — V. Daudzvardas; tautiniam laivynui remti Liet. moterų s-gos — V. Račkauskienė.

Propagandos komisija: VVS — kun. P. Veblaitis, pirmininkas; kultūrinio su Klaipėda bendradarbiavimo s-gos — dr. G. Valančius, sekretorius; jūrininkų s-gos — plk. lt. St. Kuizinas ir plk. lt. Michelevičius; žurnalistų s-gos V. Uždavinsys.

Organizacinė komisija: VVS — J. Grabauskas, pirmininkas; šaulių s-gos — V. Bičiūnas; studentų organizacijų atstovai; jachtklubo — Mačinskas; skautų vyriausio štabo — A. Plėta.

Finansų komisija: VVS — A. Rucevičius, pirmininkas, pavasarininkų, jaunaliūvių, savanorių kūrėjų — Niaura; „Dainos“ dr-jos — Masionis.

Be organizacijų, dar bendradarbiaus visuomenės darbuotojai: žurnalistai, rašytojai, mokslininkai.

Plati Jūros Dienos programa bus paskelbta vėliau.

Vykdomojo komiteto ir komisijų būstinė: Kaunas, Duonelaičio g-vė, 9a. Telefonas 10-88.

Senovės knygos paroda

Kiekviena knyga yra tam tikras visos eilės žmonių suderinto darbo produktas. Senovės gi knyga, be to, dar yra ne lyginant dokumentas, liudijęs savitos technikos plėtotę, to ar kito krašto bei laikotarpio spaudos meno būklę.

Pagaliau, knyga bibliografiniu atžvilgiu yra svarbus mokslo ir jo raidos reiškinys ne tik jo praeities perspektyvoje, bet ir jo tolimesnėje raidoje bei kūryboje, kuri su ta praeitimi gyvai susijusi.

Tą senovės knygos reikšmę ne visur pas mus tinkamai įvertinant, daugelis jos retų egzempliorių niekais nuveina, nepalikus net pėdsakų apie savo buvimą.

Jos reikšmei aiškėn labiau iškelti, plačiau išpopuliarinti pačią knygą, kaip pažangos ir kultūros veiksnį, 30 m. spaudos atgavimo proga, šiaulių Kraštotyros D-ja š. m. rugsėjo 23 d. — spalio 7 d. „Aušros“ muziejaus patalpose rengia senovės knygos parodą šiais pagrindiniais skyriais: 1) Pasaulio knyga, 2) Lietuvos knyga, 3) Lietuviškoji knyga, 4) Ex libris'ai (bibliotekų ženklai), 5) Liet. bibliotekos ir jų sk.: a. knygos šriftas, b. knygos iliustravimas, c. knygos formatas, d. knygos įrišimas ir t.t.

Parodos komitetas, kviesdamas visuomenę gyvai paremti šią parodą, prašo, kas turi progos ir galimumo, iš savo pusės suteikti jai ar „Aušros“ muziejaus bibliotekai bile kurio turinio ir kalbos užsilikusią retesnių knygų, ypač Lietuvoje spausdintų, tuo būdu padedant senovės knygą apsaugoti.

„Aušros“ muziejui, be ko kita, rūpi surinkti bent po vieną egzempliorių visų Lietuvoje spausdintų knygų ir tuo keliu patarnauti Lietuvos bibliografijai bei mokslui.

Parodos atidarymo dieną Prof. Vacl. Biržiška laikys paskaitą tema: „Iš knygos istorijos“ (Pasaulio ir Lietuvos knyga).

Parodos komitetą sudaro: pirmin. — P. Bugailiškis, vice-pirmin. — B. Pečkauskis, sekretorius — Vl. Zdzichauskis, nariai — St. Brašiškis ir dail. G. Bagdonavičius.

Parodos komitetas

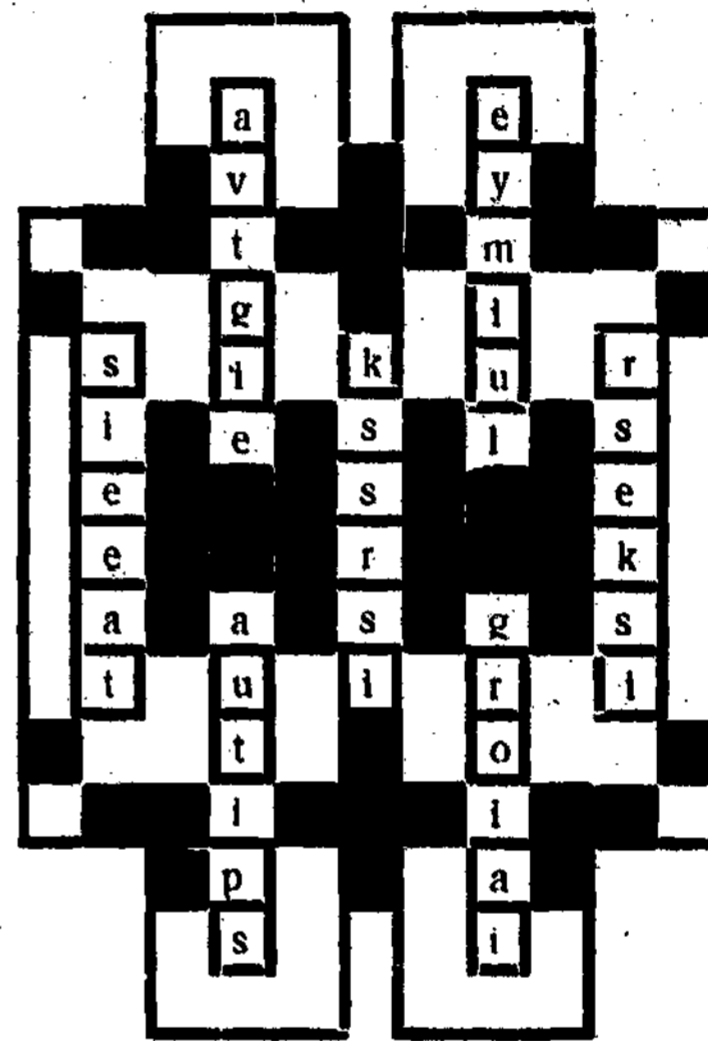
Padėka

Gerbiama Klaipėdos įgulos viršininkui gen. št. plk. Lanskoronskiui už suruošimą man karininkų ramovėj išleistuvių ir už nuoširdžius linkėjimus laimingiausios man ateities ir A. K. vadui mjr. Baltrimui, 6 pėst. P. K. Margio pulko mjr. Rechertui, kpt. Koškuliui, kpt. Kukučiui ir kitiems visiems pulko; 4 baterijos II būrio šarvuočių rinktinės p. p. karininkams už malonų atsilankymą į mano išleistuves bei linkėjimus, taip pat Klaipėdos įgulos visiems viršiloms ir puskarininkams už suruošimą man išleistuvių savo ramovėj, tariau nuoširdžiausią karišką ačiū.

Savanoris A. Blveinis

Galvosūkis Nr. 23.

(vert. 2 tš.)

Tuos stulpelius sutvarkyti ir perskaityti karišką posakį.

Al. Sicla

Galvosūkio 21 nr. sprendimas

1) Trakai, 2) blakės, 3) albanė, 4) nosinė, 5) ruonis, 6) turkai, 7) dantis, 8) Omanas, 9) armota, 10) tigras.

Gerai išsprendė: 1) gr. V. Raila (ryš. b.); 2) V. Statkus (P); 3) v. p. V. Radavičius (ryš. b.); j. s. p. J. Davailis (ryš. b.); 5) v. p. Vaitiekūnas (2 ul. p.); virš. J. Sinkevičius (4 p. p.); 7) gr. St. Janulevičius (4 p. p.); 8) Ad. Šermukšnis (Plk.); 9) eil. P. Kalvelis (I p. div. št.); 10) v. p. M. Antaniškis (4 p. p.); 11) eil. Č. Malinauskas (k. av.); 12) L. Briedis (VŠ); 13) v. s. p. Jankauskas (1 g. p.); 14) virš. Lipeikis (5 p. p.); 15) Alf. Šutinys (K); 16) A. Vaškevičius (K); 17) P. Vaškevičius (K); 18) Z. Bartaška (K); 19) eil. J. Petrauskas (k. av.); 20) v. p. A. Kelmelis (2 art. p.); 21) M. Lipčius (5 p. p.); 22) P. Plevokas (I p. div. št.); 23) gr. F. Lilionis (KPM); 24) eil. V. Griauzdė (k. av.); 25) j. p. A. Vasiliauskas (4 p. p.); 26) v. p. K. Vadzišius (1 p. p.); 27) v. p. A. Urbonas (K. k-ra); 28) j. p. St. Bačianskas (KPM); 29) Tėvynės gynėjas (A. Šnč.); 30) v. p. Gudžiūnas (KPM); 31) B. Jungmeisteris (K); 32) Zig-zag (Šnč.); 33) v. p. J. Preibys (KPM).

Be to, galvosūkio Nr. 20 sprendimas įskaitytas dar šiems: gr. F. Lilionis; v. p. A. Kelmeliui, Sisui, j. p. A. Vasiliauskui, Bern. O-tui ir J. Lebionkai.

Pastaba: Iki šiol sprendimus paskelbdavome vieną numerį praleidę antrame. Nespėjusiems laiku atsiųsti, bet kurių sprendimus gaudavome kol „Karys“ su tuo pat sprendimu pasirodydavo iš spaudos, taškus įskaitydavome. Dabar tąją paskelbimo tvarką keičiame. Sprendimus skelbsime jau du numeriu praleidę — tik trečiajame, vadinasi, visa savaite vėliau, negu iki šiol. Todėl dabar ir iš tolimiausių provincijos vietų galės suskubti laiku sprendimus atsiųsti. Laiku negavę, taškų nebeįskaitysime ir papildomai, kaip iki šiol, nebeįskaitysime.